

**MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK
EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR
ARAŞTIRMA: PAÜ BEKİLLİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ**

Gülgün BİRİNKULU

Ocak 2018

DENİZLİ

**MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK
EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR
ARAŞTIRMA: PAÜ BEKİLLİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ**

**Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Dönem Projesi
İşletme Ana Bilim Dalı
Yönetim ve Organizasyon Programı**

Gülgün BİRİNKULU

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zübeyir BAĞCI

**Ocak 2018
DENİZİ**

ÖZET

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: PAÜ BEKİLLİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

BİRİNKULU, Gülgün
Dönem Projesi
İşletme ABD
Yönetim ve Organizasyon Programı
Proje Yöneticisi: Doç. Dr. Zübeyir BAĞCI

OCAK 2018, x+86 sayfa

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin sahip oldukları girişimcilik potansiyeli ve okullarında aldıkları eğitimin öğrencilerin girişimcilik eğilimlerine etkisi bu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Meslek Yüksekokulları uygulamaya dönük ve doğrudan iş eğitimin verildiği merkezlerdir. Öğrencilerin almış oldukları eğitim, alanlarına bakış açılarını farklılaştırmakta ve onları yenilikçi projeleri uygulamaya yönelik olarak teşvik etmektedir. Bu çalışma Bekilli Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi üzerinedir. Bekilli Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri bir anketle ölçülmüştür. Sonuç olarak Bekilli Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yüksek düzeyde girişimcilik eğilimine sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Meslek Yüksekokulu, Girişimcilik Eğilimi

YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

İşletme Anabilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı öğrencisi Ali Sıgmaz tarafından hazırlanan “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Paü Bekilli Meslek Yüksekokulu Örneği” başlıklı Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç.Dr.Zübeyir BAĞCI

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 02/06/2018 tarih ve 06/17... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mehmet Vefa NALBANT
Müdür

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Bu dönem projesinin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atfedildiğine beyan ederim.

Gülgün BİRİNKULU

ABSTRACT

INVESTIGATION OF ENTREPRENEURSHIPS TENDENCIES OF BEKİLLİ VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

BİRİNKULU, Gülgün

Term Project

Department of Business Administration

Management and Organization Program

Associate Professor: Doç .Dr. Zübeyir BAĞCI

January 2018, 86 Pages

Vocational student's entrepreneurship potencial and their education's effect on their entrepreneurship tendencies are basis of this investigation. Vocational schools are centers for practical and direct job training. The education that students get, makes students change the points of view of areas and encourages them to apply innovative projects. This study is about determining the entrepreneurship tendencies of Bekili Vocational School's students. The entrepreneurship tendencies of the vacotional students have been measured by a questionnaire. As a result, it has been found that Bekilli Vocational School's student have a high entrepreneurship tendency.

Keywords: Entrepreneurship, Vocational School, Entrepreneurship Tendency

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	ix
SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Girişimcilik Kavramı.....	3
1.2. Girişimci Kavramının Benzer Kavramlarla İlişkisi.....	6
1.3. Girişimciliğin Tarihsel Gelişimi.....	8
1.3.1 Dünyada Girişimciliğin Tarihsel Gelişimi.....	8
1.3.2. Türkiye’de Girişimciliğin Tarihsel Gelişimi	10
1.4. Girişimcilik Türleri.....	12
1.4.1. Orijinal Girişimcilik.....	12
1.4.2. İç Girişimcilik	12
1.4.3. Kurumsal Girişimcilik	13
1.4.4. Profesyonel(Yönetici) Girişimcilik.....	13
1.4.5. Teknik Girişimcilik.....	14
1.4.6. Girişimci Girişimciliği.....	14
1.4.7. Fırsat Girişimciliği.....	14
1.4.8. Kamu Girişimciliği	15
1.4.9. Yaratıcı Girişimcilik	15
1.5. Girişimciliğin Önemi.....	15
1.6. Girişimciliğin Avantajları ve Dezavantajları.....	18
1.7. Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler	19
1.8. Girişimcilik Eğilimi.....	23
1.9. Girişimcilik Eğitimi.....	26

İKİNCİ BÖLÜM
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK
EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı	29
2.2. Analiz Teknikleri.....	29
2.3. Araştırmanın Hipotezleri	30
2.4. Araştırmanın Güvenilirlik Ölçütü	31
2.5. Bulgular	32
2.5.1. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular	32
2.5.2. T-Testi Analizlerine İlişkin Bulgular	38
2.5.3. Tek Yönlü Varyans (Anova) Analizlerine İlişkin Bulgular.....	43
SONUÇ... ..	67
KAYNAKLAR.....	72
ÖZGEÇMİŞ.....	75

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Girişimci, Sermayedar Ve Yöneticinin Karşılaştırılması.....	7
Tablo 2. Girişimci Olan ve Olmayanların Eğilimleri.....	24
Tablo 3. Girişimcilik Eğilimleri.....	25
Tablo 4. Demografik Dağılımlar.....	33
Tablo 5. Girişimci Faaliyette Bulunup Bulunmadığına Ait Dağılım.....	34
Tablo 6. İleride Kendi İşini Kurmayı İsteyip İstememe Durumuna..... Ait Dağılım.....	34
Tablo 7. İleride Kendi İşini Kurmada Kullanılacak Fon Kaynağına..... Ait Dağılım.....	35
Tablo 8. Çalışılmak İstenen Sektöre Ait Dağılım.....	35
Tablo 9. Mezun Olduktan Sonraki Bir Yıl İçinde İş Kurma Olasılığı.....	36
Tablo 10. Örneklem Kütlenin Kendine Ait İş Fikrinin Bulunması.....	36
Tablo 11. Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimi Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	37
Tablo 12. Cinsiyetlerine Göre t-testi Bulguları.....	38
Tablo 13. Medeni Durumlarına Göre t-testi Bulguları.....	40
Tablo 14. Girişimcilik Faaliyetinde Bulunup Bulunmama Durumlarına Göre t-testi Bulguları.....	41
Tablo 15. Yaşlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	43
Tablo 16. Kardeş Sayılarına Göre Tek Yönlü Varyans Analiz Bulguları.....	45
Tablo 17. Yaş Sıralarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	47
Tablo 18. İkamet Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	49
Tablo 19. Babanın Çalıştığı Sektöre Göre Tek Yönlü Varyans..... Analizi Bulguları.....	51
Tablo 20. Kendi İşini Kurma İsteğine Göre Tek Yönlü..... Varyans Analizi Bulguları.....	53
Tablo 21. Kendi İş Kurmada Kullanılacak Fona Göre Tek Yönlü..... Varyans Analizi Bulguları.....	56
Tablo 22. Çalışılmak İstenen Sektöre Göre Tek Yönlü..... Varyans Analizi Bulguları.....	59
Tablo 23. Mezuniyetten Sonra Bir Yıl İçinde İş Kurma İhtimaline Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	62
Tablo 24. İş Fikri Varlığına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	65

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ESİAD	Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
TÜSİAD	Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği

Giriş

Sanayi devriminden günümüze kadar, ülkelerin teknolojik gelişmelerine bağlı olarak ekonomik alanda kalkınmalarının arkasındaki en büyük etken girişimcilik olarak görülmektedir. Bugüne gelmeden önce dünya ekonomisini ve tarihi değiştiren günümüz ekonomisinin zeminini hazırlayan teknoloji kaynaklı dört ekonomik dalgaya bakmak gerekmektedir (Betz,2003:47).

- 1770-1800:Buhar gücü, kömürle beslenen çelik ve tekstil makinalarında gelişen teknolojiler ile Avrupa’da Endüstri Devrimi’nin başlangıcı.
- 1830-1850:Demiryolları, buharlı gemiler, telgraf ve kömür destekli gaz lambaları ile Avrupa’da hız kazanan Endüstri Devrimi.
- 1870-1895:Elektriğin ışık ve güç olarak yeni teknolojilere altyapı oluşturması, telefon, kimyasal boyalar ve petrolün ekonomik büyümeye ivme kazandırması.
- 1895-1930:Otomotiv, Radyo, Uçak ve kimyasal plastikler gibi yeni teknolojilerin ekonomik büyüme ve tüketime katkıları.

Günümüz dünyasında yaşanan bilimsel ve teknolojik ilerlemeler, üretim sistemleriyle birlikte rekabetin dinamiklerini de köklü bir şekilde değiştirmiştir(Düren,2000:10). XXI.Yüzyılda tüm devletler küreselleşen ve küçülen dünyada ekonomik kalkınmanın buna bağlı olarak da sosyal hayatta gelişmenin ancak araştırma ve geliştirmeye önem verilerek olabileceğini anlamışlardır. Teknoloji daha önceki dönemlerde sadece insan ihtiyaçlarına odaklanırken günümüzde ihtiyaçlarımızın dışında aklımıza dahi gelmeyecek ürünler üretebilmektedir. Bu aşamada da girişimcilik kültürü ön plana çıkmaktadır. Çünkü girişimciliği destekleyen en önemli etkenlerden biri de hayal gücü ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yaratıcılıktır. Artık, girişimciliğin ekonomik gelişmedeki rolü, sadece kişi başı gelirin ve giderin arttırılmasından ibaret görülmemektedir, aynı zamanda girişimciler, işteki ve toplumdaki değişimin başlatıcısı ve devam ettireni olmaktadır(Timmons,2004: 15).

Günümüzde girişimci olabilmenin temel koşulu, risk alabilmek ve bu riski taşıyabilecek donanıma sahip olmaktır.

Kişinin almış olduğu eğitim, ailesinin ve toplumun ona sağladığı olanaklar girişimcinin hareket noktasını oluşturmaktadır. İş fırsatlarını görüp

değerlendirme kabiliyeti, başarıma isteği, bağımsızlık arzusu, yüksek motivasyon, hırs gibi kişilik özellikleri de girişimcilik ruhunu etkileyen faktörlerin başında gelmektedir.

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin sahip oldukları girişimcilik potansiyeli ve okullarında aldıkları eğitimin öğrencilerin girişimcilik eğilimlerine etkisi bu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Girişimciliğin geliştirilmesi yeni girişimcilerin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Ortaya çıkan yeni girişimcilerin topluma kazandırılması, sırasıyla, üretimin ve istihdamın artmasını, nihayetinde toplumsal refah düzeyinin yükselmesini sağlayacaktır. Meslek yüksekokullarının sanayi ile ilişkileri, üretim sektörüne doğrudan eleman yetiştirdiği için çok büyük öneme sahiptir. Meslek yüksekokulu öğrencilerine staj yapma olanağı vermesi hem öğrencinin okuldan sonraki iş hayatını şekillendirmesine hem de üretim sektörüne işi bilen elemanlar olarak kazandırılması bakımından önemlidir. Meslek Yüksekokulu öğrencilerin yaptıkları stajlar doğrultusunda üretim sektörü hakkında bilgi edinmeleri ve aldıkları mesleki eğitim sonucu neyi nasıl yapacaklarını bilmeleri, bu öğrencileri kendi işyerlerini açmaya cesaret eden bilgili ve başarılı girişimciler yapacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Girişimcilik Kavramı

Latince’ de “ İntare ” kökünden türemiş olan girişimci kavramı İngilizce’ de enter (giriş) ve pere (ilk) kelime kökenlerinden gelmekte ve entrepreneur yani ilk girişen, başlayan anlamındadır (İraz, R. 2005: 149). Girişimcilik kavramını da birçok kavram gibi bir tanıma sığdırabilmek kolay değildir. Girişimcilik kavramı tarih içinde gelişmiş ve nihayet bu gün kullandığımız hale gelmiştir 19.yüzyılda ortaya çıkan makineleşme olgusu yerli malları ucuzlatmış üretilen mallarda estetik yerine kullanışlılık aranması girişimciliğin gelişimini etkileyen birinci unsur olmuştur. 20. yüzyılda ise bu tanım farklılaşarak; daha fazla yenilikleri hayata geçirebilme, fırsatları görebilme ve ticari anlamda “uygulanabilir hale getirme” olarak ifade edilmiştir (Marangoz, 2012: 2). Türk Dil Kurumu (1992: 551) ise girişimciyi ifade ederken üretim yapabilmek için bir işe başlayan, kalkışan ya da ticaret, endüstri, vb. sektörlerde sermaye temin ederek, girişimde bulunan kimse olarak tanımlamıştır. En basit ifadeyle girişimcilik, kişinin fikrini ortaya koyması, fikrini ürün ve/veya hizmete dönüştürerek pazarda sunmasına kadar geçen süreçteki faaliyetinden ibaret görülmektedir(Zhao,2005:26). Girişimcilik, yenilikçi fikirlerle, yaratıcı olarak veya herhangi bir şekilde, yeni sermaye, teknoloji, hizmet, mal ve pazarlar bularak, değer yaratıp ticari kazanç sağlamaktır (Bird, 1989).Girişimcilik, büyük oranda yaratıcılık yeteneğinin hayata geçirilerek sonuçların daha iyi olabilmesi için kullanılan bir “yöntem” olarak düşünülmektedir (Titiz, 1999: 11). Bir başka ifadeye göre girişimcilik; çevredeki fırsatları görüp sezebilme, o sezgilerle hayal kurma, kurulan hayalleri proje aşamasına getirme, projeleri günlük yaşama aktarma ve sonuç olarak zenginlik üreterek insanların hayatlarını kolaylaştırma yeteneğine sahip olmaktır (Bozkurt, 1996: 5). Yukarıdaki ifadelerde de görüldüğü gibi girişimcilikle ilgili tanımların çok olmasıyla beraber, tanımların hepsindeki ortak payda girişimcinin her zaman “başkalarının baktığı ama göremediği fırsatları görüp, bunları birer iş fikrine dönüştürebilmesi” ve “risk almaya yatkınlığı” ile girişimci kişiliğini ön plana çıkarmasıdır. Bu tanımlarda geçen ortak unsurlar, dünyanın dört bir yanındaki girişimcilerin en çok bilinen özellikleridir (Patıra, ve Karahan, 2010).

Bütün bu tanımlamalardan hareketle, girişimcilik tanımlarını üç başlık altında değerlendirmek mümkündür (Abdullaeva, 2007):

a. Değere Dayalı Tanım: Girişimi sayesinde değer (refah, istihdam) oluşturan kişidir”. Özellikle ekonomi eksenli tanımlarda bu boyuta vurgu yapılmaktadır.

b. Kişisel Özelliklere Dayalı Tanım: Kişinin kendine has kişisel beceri, yetenek ve tecrübeleri kullanarak başarılı ve yenilikçi bir iş lideri olabilmesidir”. Burada girişimcinin hızlı karar alabilen, liderlik yapabilen, sorumluluk üstlenebilen, sıkı çalışabilen, başarıma arzusu yüksek bir kişilik sergilediği ifade edilmektedir.

c. Davranışa Dayalı Tanım: Çevredeki boşlukları ve fırsatları görerek gerekli kaynakları bir araya getirebilen, risk alabilen, yenilik yapabilen ve bir girişimi harekete geçiren kişidir. Bu tanımda ise girişimciliğin özellikle fırsatları değerlendirebilme ve risk alabilme boyutlarına vurgu yapılmaktadır.

Adam Smith, 1776 senesinde yayınlanan “Ulusların Zenginliği” adlı çalışmasında girişimciyi aşağıdaki gibi ifade etmektedir (Sciasci ve De Vita, 2004: 4).

- Girişimci, yeni serüvenlere açıktır. Çünkü riski sever ve arar.
- Girişimci, gelecek üzere planlar yaparak bu planları projeye geçirebilme yeteneğine sahip olan kişidir.
- Girişimci uygun kaynaklar sağlandığında, fayda ve kar sağlayabilecek yatırımlar için belirli riskleri alabilen spekülâtördür.

Girişimci kişilerin özelliklerinin fazlalığı girişimcilik kavramının değişik şekillerde tanımlanmasına yol açmıştır. Aşağıdaki ifadeler, girişimciyi ifade edebilmenin çeşitliliğini ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır (ESİAD,1996:6):

- İlerlemenin harekete geçiricisidir
- Örgütsel faaliyetteki biçimsel otoritedir, fikir üreten kişidir
- Ekonomik finansmanların kontrolündeki kişidir
- Yüksek oranda risk alabilen kişidir

- Yatırımdaki fırsatların özellik ve ekonomik büyüklüklerini görebilecek özel bir yeteneğe, yönetme ve işe girişebilme özelliklerine sahip, amacına ulaşabilmek için bu yolda tüm enerjisini hasreden kişidir
- Evrensellik, fonksiyonel uzmanlaşma özelliklerine sahip olan kişidir
- Üretici, İşveren, endüstrinin kaptanıdır
- Karar alıcıdır
- Temel kararları vererek, sonuca ulaşan kişidir
- Lider, riskleri alarak, yeni fırsatları yakalayan kişidir
- Diğer insanlardan farklı bir bakış açısına sahip olan, kendine özgüveni fazla, işini ve özelliklerini fazlasıyla bilen kişidir
- Ender becerileri olan, uyum bakımından diğerlerinden farklı davranış ve özelliklere sahip, güvenilir, araştırmacı kişidir
- Başarıya uyumlu ve odaklı kişidir
- Başarı güdüsü yüksek kişidir
- Fikirleri ile hem yaratıcı hem de birleştirici kişidir
- Belirli bir amacı olan kar odaklı, kişileri arkasından getirebilen kişidir
- Maceracı, organize edebilen ve detaycı kişidir.

Alışılmış ifadeyle girişimci, kendi işini kurarak kar elde etmeyi hedefleyen, çeşitli üretim faktörlerini birleştiren ve risk alarak üretim faaliyetini amaçlayan kişi olarak tanımlanmaktaydı (Emsen, 1996: 154).

Pazara mal veya hizmet sunmak, mal ve hizmeti insanlara sunmak için sahip olduğu ya da dış kaynaklardan temin ettiği sermaye ile üretim için gerekli öğeleri bir araya getiren, bu girişimde bulunurken sonuçlanan kar veya zararı göze alan coşkulu kişiler girişimci olarak ifade edilmektedir (Dinçer ve Fidan, 2003: 16).

Girişimcinin halihazırda yaptığı işe “girişimcilik” denilmektedir. Girişimcilik doğrudan “girişimsel süreçle ilgilidir, girişimsel süreç ise,” girişimcinin ne yaptığını” söyler (Arıkan, 2004: 45-46).

Yaratıcılık cesaret, hayalcilik, atak olmak gibi çeşitli sıfatlara sahip olan girişimciler, sosyal alanda ve ekonomik alanda değişimin itici gücü olarak toplumumuzda yer almaktadırlar (Aytaç ve İlhan, 2007:101-102)

Bazı araştırmacılara göre girişimcilik insanın kendine has doğuştan gelen özelliklerine dayandığını, bazı araştırmacılarda girişimciliğin sonradan eğitim ve tecrübeyle kazanılan bir özellik olduğuna inanmaktadırlar. Ancak girişimcilik bu iki faktöründe birleşimdir.

1.2. Girişimci Kavramının Benzer Kavramlarla İlişkisi

Girişimci kavramı bazen işveren, sermayedar, patron, lider, teknisyen ve yönetici gibi kavramlar ile aynı anlamda kullanılabilir. Ancak, açık ve kesin tanımları yeterince bilinmediğinden, kavramları birbirinden ayırmak mümkün olmamaktadır.. Bu kavramlar kısaca şu şekilde açıklanabilir:

a.Yönetici: Yönetici ve girişimci farklı kişiler olabileceği gibi aynı kişi de olabilmektedir. Ancak, yönetici kavramı girişimciden farklı bir şekilde ele alınmalıdır (Öztürk, 2003:127). Girişimci üretim faktörlerinin mülkiyetini elinde bulunduran, kar ve zarara tamamen kendi katlanan, bununla ilgili de risk alan kişi iken, yönetici işletmede genellikle maaş karşılığında çalışan, zarara katlanmayan, sadece girişimcide destek aldığı durumlarda risk üstlenmeye açık davranan kişidir(Çetin,1996: 31-32).

Yönetici ile girişimci arasındaki farklar şu şekilde sıralanabilir (Gerber, 2008:25,26).

- Yönetici, geçmişte yaşarken; girişimci gelecekte yaşar.
- Yönetici bir ev sahibi olup orada yaşarken; girişimci de ev sahibi olur fakat hemen bir sonraki sahip olacağı evi planlamaya başlar.
- Yönetici tam anlamıyla statükoya bağlı kalırken; girişimci değişikliklerle başarı sağlar.

-Yöneticinin işleri özenli ve düzgün olurken; girişimci yöneticinin düzenleyeceği öğeleri oluşturur.

-Yönetici düzen delisidir; girişimci ise kontrole çılgın bir tutku duyar.

-Yönetici, girişimcinin arkasından ortalığı toparlayan kişidir; girişimci yoksa temizlenecek bir şey de olmaz.

-Yönetici hep problemleri görürken; girişimci olaylardaki fırsatları hemen yakalar.

-Yönetici olmazsa toplum ve işler yürümez; girişimci olmazsa da yenilik olmaz.

b.İşveren: Patron ve İşveren kavramları ise genellikle eş anlamlı kullanılan daha çok sermaye sahibi veya bir girişimin sahibi olmayla beraber düşünülen, iş görenleri iş yerinde bedenen ve/veya fikren çalıştırmak üzere istihdam eden ve bunun sorumluluğunu üstlenen kişidir (Arıkan, 2004:51-60).

c.Sermayedar: Sermayedar olan kişinin girişimci olması gerekmemektedir. Hiçbir girişimcilik özelliği ve becerisi olmayan bazı sermayedarlar, kendilerindeki sermayeyi girişimcilik özelliklerini taşıyan bireylere borç vererek, onlarla ortaklık kurarak, girişimi harekete geçirme yolunu tercih edebilirler(Güney, 2008: 67).

Tablo 1. Girişimci, Sermayedar Ve Yöneticinin Karşılaştırılması

	Girişimci	Sermayedar	Yönetici
Özellikler	-Fırsatları keşfeder ve kullanır. -Değişim sürecini başlatan ve harekete geçiren bir yaratıcıdır.	-Sermaye sahibi hissedarlardır. -Hissedarları kontrol eder. -Pasif hissedarlardır.	-Kaynakları kontrol eder ve yönetir. -Bir idarecidir.
Davranışlar	-Riskler alır. -Sezgileri kullanır; tetikler, keşfeder. -Liderlik; yeni hareket yönleri gösterir. -İş fırsatlarını belirler. -Yeni firmalar yaratır.	-Riske karşıdır. -Alternatifler belirler. -Girişim varlıklarını seçer.	-Riske karşıdır. -Rasyonel karar vericidir. -İşyeri işletir. -Rekabet edebilen üstünlükleri yaratır ve sürdürür. -İşbirliğini yükseltmek için değer yaratır. -İdareci süreci denetler.

Kaynak: Cuervo vd. (2007:2).

1.3. Girişimciliğin Tarihsel Gelişimi

Dünden bugüne kadar devam eden düşünce sistemleri incelendiğinde girişimciliğin 1700’lü yıllarda ekonominin bilim dalı olarak kabulünden sonra ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Devlet yapılarının merkeziyetçi anlayış yapısından uzaklaşması bu dönemde çok etkili olmuş ve özel girişimciliğe yönelme başlamıştır (Başol, 2010: 11).

1.3.1 Dünyada Girişimciliğin Tarihsel Gelişimi

Girişimci kavramı orta çağdan günümüze kadar pek çok anlamda kullanılmıştır. Orta çağda “Üretim projelerinin yönetimini gerçekleştiren” fakat bunun karşılığında herhangi bir risk almayan, üstelik devlet tarafından verilen kaynakları kullanan kişi girişimci olarak tanımlanmıştı. 17.yüzyılda girişimci, bir hizmet sunmak yada bir malın üretimini sağlamak için hükümetle sabit bir fiyat üzerinden sözleşme yapan ve bu üretim sonucunda meydana gelen kar veya zararı üstlenen kişi olmuştur (Arıkan, 2004:3-4).

19. yüzyıla girildiğinde sanayinin ivme kazanmasıyla beraber modern girişimci tanımı ortaya çıkmış, bu süreç içerisinde bireysel girişimlerin niceliğinde yükselme görölmüş, sanayileşme girişimcilerin miktarı artmasında çok önemli bir etken olmuştur. Girişimcilerin sayısının hızla çoğalmaya başlaması rekabeti de gündeme getirmeye başlamış, bu durumun sonucunda ise uzmanlaşma doğmuştur (Doğramacı, 2006: 8-9).

Tarihte sanayinin hâkim olduğu toplumlardan bilginin egemen olduğu toplumlara geçiş sürecinde girişimciliğe bakış açısı da değişmiştir. Bu zaman zarfında girişimcilikte büyük oradan değişim görölmüş, girişimcilik için sermayesi bulunmayan kişilerin de girişimcilikle uğraşabileceği anlaşılmıştır (Başol, 2010: 20).

Yirminci yüzyılda girişimcilik kavramının daha iyi anlaşılmasını gerektiren aşağıdaki ekonomik gelişmelerin görölməsi de önemlidir (GEM, 2000:3).

- 1998’in sonunda İngiltere hükümetinin yayınladığı “Rekabetçi Geleceğimiz: Bilgiye Dayalı Ekonominin İnşası” adlı eserde girişimciliği geliştirecek bir dizi önceliklere dikkat çekilmiştir.

- Almanya’da yeni işletmelere finansal destek sağlanması için artan oranda poyramlar uygulamaya konulmaktadır. Bunlar işletmenin kuruluş aşamasının kolaylaştırılması ve kadın katılımının sağlanması şeklinde de ortaya çıkmaktadır. Son on yıl içerisinde yaklaşık olarak iki yüz yenilik merkezi başlangıç aşamasında olan işletmelere yer ve diğer kaynakların sağlanması için kurulmuştur.
- Finlandiya’da 1995 yılında “on yıllık girişimcilik programı” adında bir program Finlandiya Sanayi ve Ticaret bakanlığı önderliğinde başlatılmıştır. Bu programın amacı da bireysel girişimcileri tek bir şemsiye altında toplayacak üç temel alandan oluşmaktadır.
 - Girişimci bir toplumun yaratılması
 - İstihdam kaynağı olarak girişimciliğin özendirilmesi
 - Yeni işletmelerin büyümesinin özendirilmesi
- İsrail de özellikle göçmenlerin uyumunun sağlanması amacıyla küçük işletmelerle ilgili olarak teknolojik İnkübatörler programı tarafından önlemler alınmıştır. 26 İnkübatörde 500 den fazla işletme kurulmuştur. Küçük işletmeler kurumu 1994 de güçlü bir eğitim alt yapısıyla, danışma merkezleri ve finansal kaynaklarla donatılarak kurulmuştur. Bunlara ek olarak risk sermayesinde büyük patlama olmuş ve şu anda yüzden fazla İsrail kuruluşu NASDAQ’a kote olmuş duruma gelmiştir.
- Fransa’da girişimciliğin geliştirilmesiyle ilgili olarak özellikle mühendislik öğrencilerine yönelik şekilde girişimcilik eğitimi üniversitelere bağlı inkübatörler yaratılmakta, yüksek teknolojiye dayalı işletmelerin kurulması için ulusal rekabet oluşturulmaktadır. Ayrıca Girişimcilik Akademisi Vakfı kurulmuştur.

21.Yüzyıl yenilikçi anlayışla tüm dünyada kalkınmanın ve refahın arttığı bir yüzyıldır. İnsanlığın kalkınmasında ve refaha kavuşmasında önemli etkilere sahip girişimcilik de bu yüzyılda değişmiş ve gelişmiştir. Günümüzde de önemini yitirmeden varlığını devam ettirmektedir.

1.3.2. Türkiye’de Girişimciliğin Tarihsel Gelişimi

Ülkemizde girişimciliğin tarih açısından sürecine bakıldığında Osmanlı İmparatorluğu Dönemi (Cumhuriyet’ten önceki dönem) ve Cumhuriyet dönemi olarak iki bölümde incelenmektedir.

a. Osmanlı İmparatorluk Dönemi: Türklerin yerleşik hayata geçmesiyle beraber, tarım, hayvancılık ve hatta dokuma alanlarında üretim faaliyetlerine giriştikleri görülür. Selçuklu dönemine ortaya çıkan ve daha sonra Osmanlı devletinde ekonomi, toplum ve siyaset üzerinde de önemli, etkileri bulunan Ahi örgütleriyle üretim sistematik ve örgütlü hale gelmiştir. Bu örgütlerde üretim el emeği ve sipariş usulüne dayalıdır (2010: 57). Osmanlı imparatorluk döneminde Türkler ticaretten çok askerlik, ulemalık, tarım, hayvancılık türü işlere yönelmişlerdir. Ticaret Osmanlı döneminde Rum, Yahudi, Ermeni gibi bir takım azınlıklara bırakılmıştır.

b. Cumhuriyet Dönemi: Türkiye’de girişimcilik sürecinin devletin uyguladığı ekonomi politikalara bağlı olarak ilerlediği görülmektedir. Ülkemizde girişimcilik süreci, devlet ile girişimciler arasındaki iletişimin başlangıcıyla da birebir ilgilidir. Burjuvazinin gelişimi için 1923’ten günümüze kadar 5 ana dönem olarak ayrılmaktadır (Öztürk, 2008: 29).

1923-1929 arasında “özel girişimciliğe teşvik” : Cumhuriyet döneminde, ülke Kuruluş Savaşıyla siyasal bağımsızlığını kazanmasıyla birlikte, ekonomik bağımsızlığı kazanmak için de bir milli burjuvazi yaratma çabasına girilmiştir. İzmir İktisat Kongresi’nde alınan kararlar da bu temel girişimi desteklemektedir (Arıkan, 2002: 14).

1930-1946 arasında “devletçilik ve yansımaları” : Bu dönemde sermaye birikiminin ve girişimcilerin kıt olması, dönemin özel konjonktürel ve özel siyasal ortamından kaynaklanan zorunluluklar, Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye’de sanayi hareketinin devlet tarafından başlatılmasına neden oldu (Müderrişoğlu,1994:5). 1929-1931 dünya iktisadi krizi ile birlikte devlete ekonomik hayatta çok önemli fonksiyonlar yüklendi.1930’lu yılların başından itibaren İktisadi devlet Teşekkülleri kurulmaya başlanmış, devlet tarafında yürütülmesi öngörülen sanayi planları yürürlüğe konmuştur (Müftüoğlu,1991:175).

Bu zaman sürecinde “devletçilik” anlayışı içerisinde devlet, büyük oranda üretimi kendisi yapan, ulaşım, bankacılık ve finans alanında etkin, bazı durumlarda piyasaya doğrudan müdahale eden ve fiyatlar üzerinde denetleyici bir görev üstlenmiştir (Öztürk, 2008: 29).

1946-1960 “liberal ekonomiye geçiş” : Özel teşebbüsün gelişmesi ve daha aktif hale gelmesi sağlanırken kamu sektörü de yatırımlara devam etmiştir. Sonuç olarak; özel teşebbüs, hukuki ve fiili olarak garanti altına alınmış ve hızlı gelişmesi temel hedef olarak belirlenmiştir (Şener, 2005: 142-143). Hatta özel sektörü geliştirebilmek için daha önceki dönemlere kıyasla daha önemli ve daha etkili gelişmeler yaşanmıştır. Örneğin 1950 yılında Sınai Kalkınma Bankası’nın kurulmasındaki amaçlardan biride kredilerle özel sektörü destekleyerek geliştirmektir. Bu aşamada bazı olumsuzluklar yaşansa da girişimcilik tarihimizde önemli gelişmelerden biri olarak kabul görmüştür (Candan, 2011: 166).

1960-1980 “planlı ekonomi denemesi” : 1960’lı yıllarda girişimcilik ve sanayi sektörünün geliştirilmesi için Planlı Kalkınma dönemine girilmiştir (Cansız, 2013, s.36). 1960-1970’li yıllar, ülkemizde üretimde artışın amaç edinildiği bireysel girişimciliğin arttığı bir dönem olmuştur. 1960 ile 1980’li yıllar arasında girişimcilik birtakım olaylardan olumsuz etkilenmiştir. Bu tatsız olaylar askeri darbeler, sık sık değişen koalisyonlar ve bunlara ek olarak petrol krizleri olmuştur (Marangoz, 2013: 24).

1980’ den günümüze dek “ dışa açık liberal ekonomi dönemi : Dışa açık ekonomi programı, Kobi’leri destekleyen politikalarla birlikte gelişen girişimcilik ortamlarında Türk insanının gerekli şartlar oluşturulduğunda ne kadar başarılı bir grafik çizebileceği görülmüştür (Küçük, 2014: 39).

1994 yılında gerçekleşen ekonomik krize rağmen pek sarsılmayan Türk girişimcisi, 1996 yılında imzalanan Gümrük Birliği anlaşmasıyla beraber rekabetin de artmasıyla daha da gelişmiş, bu konuda öngörülen kaygıları da boşa çıkarmayı başarmıştır (Özdevecioğlu ve Karaca, 2015: 30).

1995 yılında Gümrük Birliği’ne girilmesiyle birlikte özel sektörün dinamizmi artış kaydetmiştir. Girişimcileri uluslararası piyasalarda rekabet edebilme kabiliyeti kazanarak ayakta kalabilmek için yabancı dil öğrenerek dış piyasalar hakkında bilgi

sahibi olmaya başlamış ve tüm bunların sonucunda yeni bir girişimci tipi meydana gelmiştir (Aşkın, vd., 2011, s.69).

2000’li yıllardan itibaren gençlere ve kadınlara ilişkin girişim teşvikleri, Kalkınma Ajanslarının kurulması, AB programları ve istihdama destek veren diğer çalışmalar sayesinde ülkemizde girişimcilik başka bir noktaya doğru ilerlemiştir.

1.4. Girişimcilik Türleri

Yaygın bir biçimde kabul görmüş olan; Orijinal girişimcilik, iç girişimcilik, kurumsal girişimcilik, profesyonel (yönetici) girişimcilik, teknik girişimcilik, girişimci girişimciliği, fırsat girişimciliği, kamu girişimciliği, yaratıcı girişimcilik çeşitleri görülmektedir.

1.4.1. Orijinal Girişimcilik

Kişilerin kendi hayal güçleri, yaratıcılık ve fikirleriyle piyasada fırsatları değerlendirerek sıfırdan başlayıp kurdukları girişimlerdir. Orijinal ve ilk kez oluyor olması bu türün ayırt edici özelliğidir (Marangoz, 2012: 11). Bu girişimcilik kategorize edilmesinde girişimcilerin ilk olarak güç, kabiliyet, önsezi, beceri, tecrübe gibi özelliklere dayanarak, düşlerini, ideallerini gerçekleştirmek amacıyla harekete geçtikleri ve sıfırdan başlatılan girişimlerdir (Top, 2006: 8).

1.4.2. İç Girişimcilik

İç girişimcilikteki esas, şirketin yapılanması ve değerleri doğrultusunda oluşabilecek yeni bir fikir ve projenin hayata geçirilmesi sonucunda elde edilen getirinin şirkete geri dönmesidir. İç girişimci girişimcilik sürecinde, girişimcilik dünyası ile bünyesinde çalıştığı vizyonu olan, organizasyon dünyasını birleştirmektedir. İç girişimci hayalini, düşüncesini ya da bir fırsatı ekonomik bir değere dönüştürerek içinde bulunduğu organizasyona ekonomik değer katmaktadır.

İç girişimcinin özelliklerini şöyle sıralayabiliriz;

- ✓ Fiile dönüktürler ve işlerini seri gerçekleştirirler.
- ✓ Hedeflerini gerçekleştirmeyi önemserler.

- ✓ Fiilleriyle vizyonlarını harmanlarlar.
- ✓ Düşünmekle birlikte uygularlar.
- ✓ Düşüncelerini geliştirmeye yönelik çaba sarf ederler.
- ✓ İşlerini yapmak uğruna gerekirse adeta savaş verirler.
- ✓ İzin istemektense özür dilemeyi tercih ederler.
- ✓ İşlerinden olmayı göze aldıkları için olaylara tepeden bakabilirler.
- ✓ İşlerini sonuna kadar gizlilik içinde yürüterek çeşitli etkilerden korunmaya çalışırlar (Tikici ve Aksoy, 2009: 22).

1.4.3. Kurumsal Girişimcilik

Küçük ya da büyük işletmelerin kendi içlerinde organize olmalarını sağlayan üst yapı olarak kabul edilir. Beklenilmeyen şartlardan ötürü ortaya çıktığı öngörülse de, ekonomik şartlar altında zorlanan KOBİ'lere arka çıkmak, onların dirençli kalmalarını sağlamak ve aynı zamanda girişimcilik heyecanını ayakta tutmak ve inşaların beklentilerine karşı olumlu cevap verebilecek yeni girişimcilere teşvikte bulunmak amaçlarını güderler (Marangoz, 2012: 12).

1.4.4. Profesyonel(Yönetici) Girişimcilik

İşi ilk kuran girişimcinin yaşlılık, emeklilik, kabiliyet kaybı, ölüm gibi sebeplerden ötürü işi bırakmak zorunda kalma ihtimali bulunmaktadır. Bu girişimcilik türü, bin bir sıkıntıya göğüs gererek kurulan bu işletmelerin, işletme dahilinde veya haricinde işin ehli bir bireye devredilmesi ya da satılması durumunu içerir (Top, 2006: 14).

Bu tür girişimciliğin yönetici girişimciler için pek çok avantajı olmakla birlikte, belirleyici üç avantajı bulunmaktadır (Top, 2006: 15).

- Firma kuruluşundan sonra hayatta kalmayı başarmış ve birçok riski bertaraf etmiştir.

- Doğru eleman ve tedarikçi bulma ve doğru müşteriye ulaşma gibi iletişim ve ilişki temas düzeyi yükselmiştir.

- İşleyen bir işletme iyi bir fiyata alınarak, iyi bir fiyattan tekrar satılabilir.

1.4.5. Teknik Girişimcilik

Bu girişimcilik türünde daha çok araştırma-geliştirme (Ar-Ge) ve inovasyon aktivitelerine ekonomik kaynaklar temin edilmektedir. Teknik girişimcilik, Ar-Ge'ye ve bilgiye yatırım yapan ülkelerde yüksek seviyelerdedir. Teknik girişimcilik; bilgi sahibi, tecrübeli ve eğitimi yüksek müteşebbislerin projelerine yapılan yatırımlar şeklinde dile getirilmektedir (Cin ve Günay, 2013: 11).

1.4.6. Girişimci Girişimciliği

Girişimci girişimciliği ortak çalışma kültürünün gelişmesinde önemli model bir role sahiptir. Girişimci girişimciliği; girişimciliğin peşinden belli bir alanda işletmelerini oluşturmuş, ayakta tutmuş ve daha sonra başka kişilere bırakmış ya da satmış müteşebbislerin, yeni fırsatlara, yeni düşüncelere yatırımda bulunmasını içine alan girişimciliktir (Cin, vd., 2013: 11).

1.4.7. Fırsat Girişimciliği

Fırsat girişimciliği, girişimcinin karşısına çıkan fırsatları değerlendirdiği girişimciliktir. Girişimciler zaten doğal olarak çevresini daimi bir şekilde gözlemleme ve analiz etme gereksiniminde olduğundan, insanların gereksinimlerinden kendine yol haritası çizerek pazarda halihazırda olan ya da ihtimal dahilindeki fırsatları analiz edip, bu gereksinimlere karşılık verecek mal ve hizmetleri üretmektedir (Büyük, 2014: 41).

Girişimcinin karşılaşması muhtemel fırsatlarda değişik seviyelerdeki inovasyonlarda kullanılan üç ölçüt; risk, değerlendirme ve kar potansiyelidir. Risk, işletmenin iflas etmesi olasılığıdır. Değerlendirme, yeni bir girişim düşüncesinin önemi ve olabirliğini karara bağlayabilme kolaylığıdır. Kar potansiyeli ise karın düzeyi veya girişimciye mevcut işletme içinde fikri ileriye taşıdığı için ödenen ücrettir (Soyşekerci, 2013: 85).

1.4.8. Kamu Girişimciliği

Kamu girişimciliği kavramının dayandığı esas, kamu kısmı tarafından meydana getirilen ve genelde piyasa ekonomisinin meydana getirebileceği niteliklere sahip olan özel mal ve hizmetlerin meydana getirilmesidir (Büyük, 2014: 109).

1.4.9. Yaratıcı Girişimcilik

Yeni bir düşünce ve icadı veya hâlihazırdaki bir mal veya hizmeti tekrardan tasarlayarak ve kalite seviyesini yukarıya çıkararak gerçekleştirilen girişimcilik türüdür. Yaratıcı girişimcilik, yenilikçi bir pazarlama ilkesine dayanmaktadır (Tekin, 2004: 4).

1.5. Girişimciliğin Önemi

Girişimcilik, işletmeciliğin kökünde bir değişim ve gelişim başlatarak işletmeleri geliştiren ve değiştiren bir faktör olarak görülmektedir. İşletmelerin gelişmesiyle üretim artmakta ve buna bağlı olarak büyümenin sağlandığı görülmektedir. Değişim ise yenilikle gerçekleştirilen bir süreçtir. Yenilikçilik pazar, yeni mal ve hizmetlerin geliştirilmesi için gerekli olan bir öğe olmakla beraber yeni kurulacak olan işletmelere de yatırım yapılabilmesini sağlayabilmektedir (Güleç ve Bülbül, 2004).

Girişimciler ekonomik ve toplumsal yaşamda birçok işlev üstlenmektedir. Girişimciliğin önemini vurgulayan bu işlevler şu şekilde maddeleştirilebilecektir (Küçükaltan, 2009: 25)

- Yeni fikir ortaya koymak ya da olan fikirlerin niteliğini değiştirmek
- Yeni imal süreci teknikleri geliştirerek uygulamaya koymak
- Sektörde yeni ve ilerlemiş örgütlenmelere doğru yönelmek
- Yeni piyasalara girmek
- İşletmelere yeni hammadde bulmak
- Yönetim ve çalışanlar arasındaki köprü kurmak
- Organizasyonun devlet ve kamu ile arasındaki bağları güçlendirmek

Ülkemizde girişimciliğin özellikle son senelerde, KOBİ'lerin bilhassa daha önemli hale gelmesiyle birlikte daha fazla önem arz ettiğini görmekteyiz. Girişimciliğin toplumumuzda daha kıymeti hale gelmesi ve girişimcilerin gerek maddi gerekse manevi değerinin artması paraların kazanılmış olması değil, ekonomik anlamda yeni değerlerin kazanılmış olmasıdır (Müftüoğlu ve Durukan, 2004: 6).

Üretimin hayata geçebilmesi için hem üretim faktörlerine hem de bu faktörleri aynı yere toplayarak organizasyonunu sağlayacak bir bireye yani girişimciye gerek duyulmaktadır. Gelişmiş ülkelerin kalkınmasında en önemli etken, sahip oldukları bilgi ve deneyimlerini hayata geçiren müteşebbistir (Özdevecioğlu ve Karaca, 2015: 30). Girişimciliğin yaygın olduğu toplumlarda sürekli üretim olacağı için o toplumlarda insanların hizmetine sunulan mal ve hizmetlerin niteliği hızla artar. Girişimciler, teknolojiye bağlı olarak gelişen üretim yöntemlerini sürekli takip ederler, bu üretim yöntemlerini uygularlar ve böylece kullanan mal ve hizmetlerin kalitesi zaman içinde gelişir. Girişimcilerin uyguladıkları farklı yöntemler yeni ürünlerin ortaya çıkmasını böylece yeni pazarların oluşmasını sağlarlar. Yeni kurulan pazarlar toplumu yerli ürünleri kullanmaya teşvik eder. Bu da ekonomiyi iyileştirmeye sebep olur.

Günümüzde, ülkelerin ekonomik yerlerinin belirlenmesinde girişimciliğin büyük bir etkisi bulunmaktadır. Girişimci niteliklerine sahip kişilerin az olduğu ya da bu özelliğe sahip kişilerin yeterince desteklenemediği ülkelerin geri kalmış toplumlar olduğu görülmektedir. Bir ülkenin büyümesi ve ilerlemesi; anında değişiklik gösteren koşullara adapte olabilme kabiliyetine sahip, ekonomik büyümeye yön verebilecek girişimciler yetiştirebilmesine bağlıdır.

TÜSİAD'ın yaptığı bir çalışmada girişimciliğin ekonomiye olan olumlu etkileri üç madde de değerlendirmiştir (Çetindamar, 2002).

- Girişimcilikle birlikte üretim faktörlerinin yeni teknolojiler kullanılarak, kullanılmayanlarının ekonomiye geri dönüşümünün sağlanması.
- Elde bulunan üretim faktörleri ile maksimum verim sağlamak.
- Girişimcilerin, yeni teknoloji ve yöntemleri kullanması ve uygulamasında etkili olması

Girişimcilik, işsizlik sorununa önemli bir çözüml anağı sunmaktadır. Girişimci mal veya hizmet üretimi için gerekli tüm unsurları birleştirerek, ekonomik fırsatların yeni değerlere dönüştürülmesinde etkin rol oynar. Girişimcilik ilk defa ortaya atılan fikirlerin uygulanmasını, yayılmasını ve topluma kazandırılmasını sağlar. Buna bağlı olarak yeni sektörlerin meydana çıkmasına yol açar. Teknolojik gelişmeyle beraber bu teknolojileri kullanan sektörlerde verimliliğin artmasına ve bunun sonucu olarak ekonomik büyümenin artmasına sebep olur.

Girişimcilik toplumlar için de büyük öneme sahiptir. Girişimcilik ülke ekonomisine doğrudan etki eder ve büyümesini sağlar. Bir ülkede girişimcilik faaliyetleri ne kadar artarsa o ülkede yaşam kalitesi bakımından pozitif yönde ilerler. Girişimcilik faaliyetlerinin az olduğu ülkelerde ekonomik gelişme çok fazla sağlanamamaktadır. Pazar ekonomisi olarak bakıldığında ekonomik büyüme, büyük oranda özel girişimcilerin bilgi, becerilerine paraleldir. Girişimciler ulaştıkları sonuçlarla ülkelerin ekonomik gelişimini temelden etkileyebilen faktörler olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Gelişmekte olan ülkelerde girişimciler yeni teknolojiyi kullanarak yenilikçi fikirlerle; gelenekselden modern ekonomiye dönüşümü sağlayabilmektedirler ve sermaye birikiminin hızlandırılmasına, istihdam imkânları oluşturulmasına öncülük etmektedirler (Tosunoğlu, 2003: 120).

Girişimci, kaynakları kullanarak düşük üretkenlik alanlarından maksimum verimlilik alanlarına aktarılmasını sağlar. Yeni üretim faktörlerinin bulunmasını sağlayarak, mevcut üretim araçlarını farklı şekillerde kullanılmasının önünü açar.

Girişimciliğin, Kobilere, sektörün, iktisadi gelişimin, istihdam oluşturmanın, demokrasinin, liberalizmin ve halkın en değerli öğesi olduğunun farkına varıldığı andan itibaren, girişimcilik ekonomiden sosyal refah düzeyine kadar birçok alanda ilerlemiş ülkelerde ve ilerlemekte olan ülkelerde popüler olmaya başlamıştır (Top, 2006: 36).

Sosyal açıdan bakıldığında girişimciler, buldukları yeniliklerle insanların hayatlarını kolaylaştırmaktadırlar. Bu yenilikler ürün ve hizmet yelpazesindeki çeşitlilik olabileceği gibi pazar ve sektör gibi alanlarda da söz konusu olabilir. Toplumun her kesiminde insanlığın hizmetine sunulan her bir girişimcilik faaliyeti insanların daha rahat bir yaşam sürmesine ve refah düzeylerinin artmasını sağlamaktadır. Girişimciler toplumun gereksinimlerine yönelik mal ve hizmetleri pratikten teoriye dönüştürmekte,

yatırım yapmakta ve iş alanlarını büyütmektedir. Öyleyse, girişimciliğin sosyal hayatın en önemli temellerinden biri olduğu söylenebilir. Toplumun sağlığı, huzuru, refahı, istihdamın artması ve gelir dağılımının iyileşmesi bu temelin korunmasına ve kalkınmasına bağlıdır (Özal, 2009).

Girişimciler esas olarak kendi hedeflerine ulaşmaya çalışırken bu süreç içerisinde girişimcilik faaliyetlerinin sonucunda toplumsal çıkarları da maksimum düzeye çıkmasını da olanak sağlarlar. Dolayısıyla bu nedenle ekonomide “ekonomik insan” olarak isimlendirilen girişimci kendi hedefleri için çalışırken bir yandan da toplum için çalışmaktadır.

Girişimci kişi, içinde bulunduğu ortamı devamlı gözlemleyerek ihtiyaçların farkına vararak, bu ihtiyaçları karşılayabilecek işletmeler kuran, üretim yapan, bu işleri yaşam nedeni sayacak şekilde benimseyen, yenilikçi becerikli ve risk almayı seven kişidir (Müftüoğlu,2000). Girişimcilik için gerekli beceriler her insanda vardır. Sıradan biriyle girişimciyi ayıran özellikler yenilikçi yöntemler denemesi, gereksinimleri erken fark etmesi tüm bunları kullanarak yeni prototipler oluşturabilmesidir. Girişimcide bulunması gereken bir diğer özellik etkili bir düşünce sistemidir. Düşünce ve önerilerin gerçek zamanda değerlendirilmesi düşünce yönetiminde dikkat edilmesi gereken temel özelliktir.

1.6. Girişimciliğin Avantajları ve Dezavantajları

Günümüzde her sene fazla miktarda girişimci yüksek umutlarla işyeri açmakta; yine fazla miktarda ürün ve hizmetini pazarlayamaması, rekabet ortamı, yeterli sermayeyi bulamaması, yönetim açısından yetersizliği ve dış çevreyi oluşturan unsurlardaki hızlı değişimler gibi birçok nedenle iş yerini kapatmaktadır. Bireylerin, ilk girişim faaliyetleri esnasında maddi-manevi riskleri yüksek olmaktadır ancak bu süreç içerisinde girişimciliğin avantajları olduğu gibi dezavantajları da vardır (Döm, 2008: 35). Topluma fayda sağlayabilmek, toplumda saygınlık kazanmak, kendi işini yapmak, başarıya ile birlikte kar elde etmek girişimciliğin avantajları olarak görülürken; maddi sıkıntılar, özveri, ailesine zaman ayırmada sorunlar, olasılıklarla baş etmek ve meydana gelebilecek bütün olumsuzluklara katlanmak girişimciliğin dezavantajları olarak değerlendirilir (Doğan, 2013: 45).

1.7. Girişimcide Bulunması Gereken Özellikler

Girişimciliğin doğurduğu sonuçlar itibariyle günümüzde ekonomiden kalkınmaya, sanayiden teknolojiye, insanların refah düzeylerinin artmasına kadar birçok alanda etkileri olası nedeniyle girişimcilik özelliklerinin belirlenebilmesi birçok araştırmanın konusu olmuştur. Girişimcilik özellikleri her bir kişi için çeşitlilik göstermektedir. Başarılı bir girişimci, profili diye bir şey olmamakla beraber aşağıda belirteceğimiz kişisel özelliklerin çoğuna sahip olmak gerekmektedir.

a. Bağımsız Olma ve Başarma İhtiyacı: Girişimciler için yeni bir başlangıç çok şey ifade etmektedir. Bir iş fikrini, kazanca çevirmek ve bunun tek sorumlusunun kendileri olduğunu bilmek, girişimciye başarı hissi vermektedir (Akpınar, 2011, s.33). Girişimcinin girişimsel süreci başlatması yeterli olmamakta, aynı zamanda bu süreci başarılı bir şekilde yürütmesi ve sürecin sonucunda da başarıya ulaşması gerekmektedir. Girişimcileri başarılı olma ve başarma güdüsü kendişlerini kurmaya yönlendirmektedir. Neyi başarmanın önemli olduğu kişiden kişiye değişmektedir.

Bağımsızlık arzusu yüksek olan bireylerde aşağıdaki özellikler bulunmaktadır (Keleş, 2013: 31):

- Başkalarına bağımlı olmadan iş yapabilme arzusu,
- Bireyin kendini anlatabilmesi,
- Yapılmış projelerle çalışmak yerine kendi özgün projelerini ortaya koyma,
- Bireysellik, grup baskısına karşı kayıtsızlık,
- Farkındalık,
- Her zaman ön planda olmaya hazır olmak,
- Gerçekleştirmek istedikleri fikirlerde ısrar etmek,
- İlgilerini çeken konularda kararlılık.

b. Risk Alma: Girişimci bireyler hem kabul edilebilir riski alırlar hem de riski tolere etme ve kaybetme durumunda da bununla baş edebilme yeteneğine sahip kişiliklerdir. Risk alabilen bireylerin sahip olduğu özellikler (Keleş, 2013: 31):

- Kararlarında ısrarcı olma,
- Kendini bilme ve tam anlamıyla değerlendirme,
- Bütün düşünceleri detaylıca düşünebilmek,
- Eylemlerin sonuçlarının durumunu öngörebilme,

- Hedef doğrultusundan şaşmama,
- İmkansız hedefler yerine daha ulaşılabilir zor hedefler belirlemek.

Bireyin fazla güdülenmeye ihtiyacı olmasında bu iyimserlik de katkı sağlamaktadır. Kötümser olanların en küçük başarısızlıklarda dahi sistemden kopması, her türlü riskten uzak kalma çabalarını artırmasına yol açmakta ve karar alma mekanizmasını güçleştirmektedir (Yıldırım, 2008:35). Girişimci adayları akıllıca sonucunu görmeden hesaplı, kumar oynamadan risk alabilen kişilerdir. Girişimcilerin bazı durumlarda fikirlerini hayata geçirebilmeleri için risk altına girmeleri gerekmektedir. Risk almak, bireyin özgüveniyle ilgilidir. Birey kişisel becerilerine ne kadar çok güvenirse o kadar da verdiği kararların sonuçlarını etkileyebileceğini düşünür ve diğer bireylerin risk olarak gördüğü koşullarda risk alabilir. Girişimci risk alır derken kasıt kendine güvendiği ortamlarda risk aldığıdır ve başarılı bir girişimci gereksiz riskler almaz (Tan ve Pazarcık, 1984: 6).

Girişimcinin riski, öncelikli amaçları olan yenilik, karlılık ve büyüme riskidir. Kalıcı riskin temel belirleyicilerini ise şu şekilde listeleyebiliriz (Coşkun, 2011: 129).

- Ticarileşme ve teknolojik risk faktörü: İlk örneği geliştirme ve fırsatı üstlenme riski ve onu tüketicilerin kullanmak için para ödeyeceği tamamen fonksiyonel bir ürün veya hizmete dönüştürme.
- Piyasa risk faktörü: Öngörülen ürün için kârlı ve sürdürülebilir bir piyasanın oluşup oluşmaması.
- Yönetim risk faktörü: Fırsatların ardındaki girişimci ve onun takımının öngörülen iş stratejilerini başarıyla yürütebilmesi.
- Finansal risk faktörü: Zamana dayalı öngörülen iş stratejisini uygulama ve sonlandırmada girişimci ve ekibinin ihtiyaç duyulan sermayeyi ortaya koyup koymama riski.

c. Belirsizliğe Tolerans: Belirsizlik durumlarında bilgiler ya çok fazla olmakta ya da eksik olmaktadır. Girişimcinin belirsizlik durumunda karar verme becerisinin var olması gerekmektedir. Girişimci olmak; gereksiz yere risk alarak işletmesinin geleceğini tehlike altına almak anlamına gelmemektedir. Aksine firmanın ilerideki durumunu tehdit altına alabilecek büyük risklere girmekten kaçınmak demektir. Belirsizliğe

tolerans, olumsuz ve işletme için sonucunun kötü olabileceği şartlara tahammül etmeyi ve buna göre hareket etmeyi gerektiren bir özelliktir (Brice,2002,38). Girişimcilerin bu olumsuz koşullara belirli düzeylerde katlanabilme yeteneğini göstermesi gerekir. Bilindiği gibi ekonomik şartlar, insanların istekleri, tüketici beğenileri ve seçimleri zamanla değişiklikler göstermektedir.

d. Liderlik Özelliği: Girişimcinin hedef ve amaçlarına ulaşabilmesi için kendi gösterdiği çabanın yanında çevresindeki bireyleri de yönlendirmesi, ortak bir hedef için harekete geçirmesi gerekmektedir. Liderlik özelliği girişimcilerde bulunması istenilen unsurlardan birisidir. Walter, (1997)'e göre Liderler;

- Takım ruhunu ve birlikte iş yapmayı özendirirler,
- Davranışları enerjik, istekli ve arzuludur,
- Bütün olumsuzluklara karşı iyimserdirler, gelecekle ümitleri vardır ve istekli bir şekilde yollarına devam ederler,
- Gelecek planlarını uzun dönemli yaparlar, bu süreç için gerekli hedefleri belirler,
- Kendine ve elemanlarına sonsuz güven duyarlar,
- Çalışanların motivasyonunu yükseltirler,
- Yetki ve sorumluluğunu paylaşıp onların fikirlerini destekler,
- Çalışanlarla iyi bir iletişim içerisindeyler.

e. Kendine Güven: Girişimci ya da girişimci adayı bireyde özgüven ve başarıya azmi muhakkak bulunmalıdır. Girişimcinin bulunduğu çevreden gelebilecek olumsuz eleştiriler, kendine ya da bir başkasına ait yapılan iş ile ilgili başarısızlık örnekleri girişimciyi yolundan döndürmemeli ve pes ettirmemelidir (Kahyalar, 2014: 19).

f. Hayal Kurmak ve Kurdurmak: Kişi neyi istediğini, nelere ulaşmak istediğini, bunu başarmak için hangi yolları izlemesi gerektiğini ve nasıl başlaması gerektiğini tek tek hayal etmelidir. Girişimcilerin özellikleri hakkında yazılan akademik çalışmaların birçoğunda başarılı girişimcilerin hayal kurma yeteneklerinin yüksek

olduğu belirtilmektedir. Girişimciler, hayal kurdukları ve kurdurabildikleri ölçüde hedeflerine ulaşabileceklerdir.

g. Yenilikçilik: Joseph Schumpeter girişimciyi “inovasyon yapan ve denenmemiş teknolojileri geliştiren kişidir” diye tanımlamaktadır (Döm,2012:8). Schumpeter’e göre girişimci ekonomik kaynakları organize ve koordine eden bir yenilikçidir. Ona göre, yenilikçilik girişimcinin yerine getirdiği ayırt edici bir fonksiyondur. Bu bağlamda girişimci, yeni ürünler, süreçler ve organizasyon birimleri ortaya çıkarır (Yıldırım, 2008, s.19). Başarılı olarak kabul gören girişimciler yeni fikirlerinin hayata geçirilmesi doğrultusunda emek sarf ederler. Bir başka deyişle, yaratıcılığı yeniliğe dönüştüğü süreçte girişimci güç kendini gösterir (Döm, 2012:9). Girişimciler genel olarak ekonomide büyük yenilikçi güç olarak algılanırlar. Geliştirilen birçok yeni ürün girişimcilik faaliyetleri sonucunda geliştirilmiştir. Yapılan yeniliklerde girişimcinin etkin rol oynamasının sebeplerinden biri de, girişimcinin girişimcilik süresince, birçok deneyimler elde etmesidir. Bu deneyimler sayesinde girişimci karşılaştığı sorunlara çözümler bulur ve yenilikler yapar. Buradan da anlaşıldığı üzere yenilikçilik sadece bir faaliyetin ortaya çıkmasında gerekli olmamakta, bütün girişimcilik süresince her aşamada göz önünde bulundurulması gereken bir kişisel özellik olarak karşımıza çıkmaktadır.

h. Fırsatları Yakalama: Girişimcileri diğer bireylerden ayıran en önemli özelliklerden biri de var olan fırsatları görüp, kavrayarak değerlendirebilmesidir. Önüne çıkan fırsatları yenilikçi düşünceyle, programlarına alarak yenilikçi fikirlerini hayata adapte edebilen bireyler gerçek girişimcilerdir.

ı. Çevreyle Etkin İletişim: Girişimciler gerçekleştirdikleri faaliyet gereği sürekli olarak insanlarla iletişim içinde bulunurlar. Bu nedenle, girişimcilerin insanlarla diyalogunun yüksek olması gerekmektedir. Girişimcilerin faaliyetlerinde başarılı olabilmeleri için, insan odaklı olmaları ve dolayısıyla insanlarla iyi ilişkiler kurabilmeleri için etkin iletişim yeteneğine sahip olmaları gerekmektedir. Günümüz şartlarında yüksek gelirli müşterilerin işletmeye çekilmesi ve bu müşterilere hizmet verebilecek, ilişki kurma becerileri yüksek elemanların tespit edilmesi girişimcilerde bulunan insan ilişkileri yeteneğinin önemini bir kez daha göstermektedir (Kaya, 2001:549).

i. İyimserlik: Olaylar ve koşullar karşısında iyimserliği yüksek olan girişimcilerin mücadelecî ruhunun da yüksek olduğu görülmektedir. Eğer Girişimciler olumsuzluklar karşısında kötümser bir tavır sergilerlerse; en ufak bir sorunda sistemden uzaklaşmakta ve karar verme aşamasında sorunlar yaşamakta ve buda girişimcilerin başarısız olmasına neden olmaktadır. Girişimciler; sahip oldukları başarıma gereksinimi, enerjik, öz güven, bağımsızlığa olan ihtiyaç, proaktif kişilik, yeniliklere açıklık, stresle mücadele edebilme, risk alma gibi kişilik özelliklerini kullanarak aktif davranışlar sergilemekte ve içinde buldukları çevrenin de olumlu etkisiyle başarılı girişim faaliyetlerini gerçekleştirerek sonuca ulaşmaktadırlar.

1.8. Girişimcilik Eğilimi

Küreselleşen dünyamızda girişimcilik faaliyetlerinin yaşam şeklimizden, refah düzeyimize, ekonomiden ülkelerin kalkınmasına kadar birçok toplumsal alanda olumlu sonuçlara neden olması itibariyle girişimci kişilik özellikleri araştırılmakta ve başarılı bir girişimcinin ne gibi özellikler taşıdığı ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Son yıllarda girişimcileri diğer sıradan işletme sahiplerinden ayıran özellikleri tespit etmeye yönelik araştırmalara konu haline gelmiştir.

Girişimcilik tanımlarından yola çıkılacak olursa tanımlarda ki ortak payda girişimcinin gösterebileceği davranış şekilleridir. Bu davranış şekilleri, sorumluluk alma, manevi ve maddi kapsamda düzenleme yapma, başarısızlığı kabullenme şeklinde kabul edildiği görülmektedir. Bu davranış kalıpları girişimcilik eğiliminin yönünü tayin etmektedir (Bektaş ve Köseoğlu, 2007: 303). Girişimcilik eğilimi kişisel etkenlerle çevresel etkenlerin birleşerek kişilerin kendi işini kurma fikrindeki istek ve kararlılığını belirtmektedir. Kişinin bir davranışı ne ölçüde istediğini, göstereceği çabanın miktarını ve iş kurma aşamalarındaki ilk adımı eğilimler oluşturmaktadır. Tehditlere fırsatlarla karşılık verilmesi ile alakalı bir süreç olan girişimcilik, organizasyonel ve bilgiye dayalı bir uğraştır. Girişimcilik eğilimi, girişimcilik konusunun en önemli unsuru olup; bağımsızlık, yeniliklere açıklık, risk alma, aktif bir kişiliğe sahip olma ve rekabetçi bir ruh özelliği taşıma gibi temel süreçler ile bütününden meydana gelmektedir (Karakaş 2012: 49). Girişimcilik eğilimi, kişilerin girişimci olabilmesinde etkin olan kişilik özellikleri ile ilişkili olduğu gibi girişimcilik yapabilme becerisi ile ilgili bir kavramdır. Bu eğilim, doğuştan gelen bir davranış olarak kazanılmış da olsa, eğilimin ortaya çıkarılarak farkına varılmasının sağlanması, yönlendirilmesi ve desteklenerek

geliştirilmesi gerekir. Bireyde birbirini tamamlayan, girişimcilik eğiliminin ortaya çıkmasını sağlayan ve geliştiren unsurlar vardır. Bu unsurların hepsi birbirini tamamlar niteliktedirler. Girişimcilik eğiliminin meydana gelmesinde bazı unsurlardan bahsedilebilir (Güreşçi, 2014: 27-28):

- Ülkenin içinde bulunduğu durum,
- Yaşadığı çevre ile ilgili faktörler,
- Bireyin kendine has özellikleri,
- Eğitim durumu.

Girişimci kişide sadece girişimci özelliklerinin bulunması onun girişimci faaliyetlerde bulunması için yeterli olmayıp, desteklenmesi de gerekmektedir. Bunun yanı sıra, kişinin geçmiş tecrübeleri de önemli bir etken olmaktadır.

Tablo 2. Girişimci Olan ve Olmayanların Eğilimleri

Girişimci Olmayanlar	Girişimciler
Bağımlıdırlar.	Bağımsızdırlar.
Elindekilerle yetinirler.	Refahı ve bolluğu arzularlar.
Fırsatları değerlendirmezler.	Fırsatları kollarlar.
Yenilikçi değildirler.	Yenilikçidirler.
Şansa güvenmezler.	Şanslarına güvenirler.
Risk almaktan kaçınırlar.	Risk üstlenirler.
Analitiktirler.	Sezgilerine güvenirler.

Kaynak: Güney ve Nurmakhmatuly (2007: 67).

Girişimci kişilik özelliklerinden insanların girişimcilik eğilimleri üç temel kategoride değerlendirilebilmektedir. Bunlar (Aktürk, 2012: 16-18):

- **Düşünsel Eğilimler:** Girişimcileri diğer insanlardan ayıran ölçütlerden biri de düşünce yapılarıdır. Girişimci nasıl düşünür, nelere değer verirler, neleri hesaplar gibi sorular, girişimcinin nasıl bir düşünce yapısına sahip olduğunu belirleme imkânı vermektedir.

- **Duygusal Eğilimler:** Girişimcileri diğer insanlardan farklı kılan eğilimlerinden biri olan duygusal eğilimler girişimci insanların nasıl bir duygu dünyalarının olduğunu ortaya koymaktadır. Duygusal eğilimler önemli davranışların kaynağını anlamayı sağlamaktadır.

- **Eylemsel Eğilimler:** Eylemsel eğilimler girişimci kişilerde; zamanı iyi kullanma, bilgilerinin hızla piyasaya uyarlayabilme, tehlike ve tehdidi fırsat olarak algılayabilme, sorumluluk alma, kâra ve getiriye odaklanma gibi yeteneklere sahip olmayı gerektirir.

Tablo 3. Girişimcilik Eğilimleri

Duygusal Eğilimler	Düşünsel Eğilimler	Eylemsel Eğilimler
-İyi bir iletişimcidirler.	-Yenilikçidirler.	-Önceliklere önem verirler.
-İyimserdirler ve kendine güvenirler.	-Bağımsız düşüncelere sahiptirler.	-Zamanı iyi kullanırlar.
-Problemlere pozitif yaklaşır.	-Düşüncelerinde bir ufuk vardır.	-Dinamik liderdirler.
-Diğerleri ile iyi geçinirler.	-İleriyi görerek tahmin yaparlar.	-Enerjiktirler.
-İnatçı ve sabırlıdır.	-Esnektirler.	-Bilgilerini hızla piyasaya uyarlayabilirler.
-Doğru işlerde ısrarcıdır.	-Problem çözücüdürler.	-Ekipçi ve örgütleyicidirler.
-Herkese rakip gözüyle bakarlar.	-Değişimcidirler.	-Harekete geçmek için fırsatları kollarlar.
-Vizyon sahibidirler.	-Her öneriye değer verirler.	-Tehlike ve tehdidi fırsat olarak algılayabilirler.
-Sezgiseldirler.	-Hayal güçleri çok yüksektir.	- Sorumluluk alırlar.
-Kurallara isyan ederler.	-Öğrenmeye isteklidir.	-Kâra ve getiriye odaklanırlar
-Çok sabırsızdır.		

Kaynak: Aktürk (2012: 16-18).

1.9. Girişimcilik Eğitimi

Girişimciliğin ekonominin itici g¼c¼ olarak g¼r¼lmesi girişimcilik araştırmalarının da artmasına nedendir. Bu araştırmalardaki asıl konularından biri de girişimcilik eğitimidir. Girişimciliğin ¼đretilip ¼đretilmeyeceđi konusunda farklı g¼r¼řler ileri s¼r¼lm¼řt¼r. Kimi uzmanlar girişimciliğin ¼đretilbileceđini, kimileri ise doğuştan gelen bir yetenek ve bir kişilik ¼zelliđi olduğunu ve ¼đretilmeyeceđini savunmuştur. Bir g¼r¼ře g¼re de, girişimcilik doğuştan sahip olunan ¼zellikler ve kısmen de eğitimle sağlanabilecek bir s¼reçtir.

Eğitim, girişimciliğin oluşturulmasına ve geliştirilmesine yardımcı olan ¼nemli bir etkidir (Bozkurt etinkaya ve Alparılan, 2013).Bireyler, yeni bir işi başlatma ve geliştirme için gereken bilgi ve yeteneği uygun girişimcilik eğitimiyle elde edebilirler (Do Pao vd., 2015).

Girişimcilik dersi ilk kez 1947 yılında, Myles Mace'nin ABD'deki Harvard Business School'da girişimcilik dersini tanıtmasıyla başlamıştır (Bozkurt etinkaya ve Alparılan, 2013). 1940 yılından beri gelişmiş ¼lkelerde (Amerika, Kanada gibi) girişimcilik eğitimi ¼nemli ¼l¼de artmaktadır. 1960'lı yıllarda ise girişimcilik konusundaki ilk akademik programlar y¼r¼t¼lm¼ř ve 1965'li yıllara gelindiğinde ise oldukça yaygınlaşması sağlanmıştır. Koh'a g¼re 400'den fazla ABD ¼niversitesinde lisans ve y¼ksek lisans seviyesinde 1993 yılında girişimcilik dersleri verilmeye başlanmıştır (Karadeniz, 2010).

¼đrencilerin girişimcilik s¼recine hazırlanması sırasında ilk ¼nce ¼đrencilerin girişimcilik faaliyetlerine ne kadar hazır olduklarının tespit edilmesi gerekmektedir. Tespit edilen duruma g¼re ¼đrencilerin ihtiyaçları belirlenmeli ve bu doğrultuda girişimcilik eğitimi planlanmalıdır. Girişimcilik eğitimleri sayesinde kişiler birtakım bilgiler ve ¼zellikler kazanırlar.

Guzman ve Linan (2005) g¼re girişimcilik eğitiminin amacını d¼rt b¼l¼m halinde incelenebilir (Aslan, 2009: 39):

1. **Farkındalık Eğitimi:** Bireylerin meslek seçimi konusunda farkındalık oluşturularak girişimciliğin melsek olarak seçilmesi ve b¼ylece insanları bir iş kurmaya ve iş sahibi olmaya y¼nlendirmek ¼zere verilen eğitimidir.

2. **Başlangıç Eğitimi:** Girişimci adaylarına pratik konularda verilen bir eğitim sürecidir. İş kurulurken nelerin gerekli olduğu, hukuki ve vergi konularında girişimci adaylarının eğitime alınmasıdır.

3. **Var olan Girişimciler İçin Eğitimin Devamı:** Küçük işletme sahiplerine verilen eğitimidir. Eğitimin asıl amacı kişilerin yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik verilen bir eğitimidir.

4. **Girişimsel Dinamizmin Eğitimi:** İş kurulduktan sonrada girişimcilik davranışlarının sergilenmesine yönelik verilen bir eğitimidir.

Amerika'da girişimcilik üzerine eğitim alan kişilerle ilgili yapılan bir çalışmada şu sonuçlar görülmektedir (Duran vd. 2013: 43):

- Yeni iş kurmada eğitim alan bireyler üç kat daha fazla girişimcilik eğilime sahiptirler.
- Eğitim alanlar bireysel işini kurmaya üç kat daha fazla isteklidirler.
- Girişimcilik üzerine eğitim alan bireyler, almayanlardan %27 daha yüksek kazanç sağlamaktadırlar.
- Eğitim alanların maddi birikimleri %62 daha çoktur.
- Eğitim sürecinden geçen bireyler çalıştıkları işlerde daha fazla iş tatmini sağlamaktadır.

Girişimci faaliyetler risk almayı ve belirsizlik ortamında çalışabilmeyi gerektirir. Günümüzde yapılan çalışmaların sonuçları riskli ortamlarda çalışmanın belli bir yöntemi olduğu ve bunun öğretilebileceğini ortaya koymuştur. (Elgin, 2014). Girişimcilik eğitimi ile kazandırılması hedeflenen beceriler 3 ana başlık altında incelenebilir (Top, 2006):

1. **Teknik beceriler;** iletişim kurma, liderlik ve yönlendirme, teknolojiye ayak uydurma, iş ağı oluşturma ve büyütme becerileridir.
2. **Yönetsel beceriler;** yönetim süreci ile ilgili temel beceriler, insan ilişkileri, girişimde bulunma ve girişimi büyütme gibi becerilerdir.

3. ***Kişisel girişimcilik becerileri***; vizyon sahibi olma, risk alma, yenilik ve değişime duyarlılık, sabır ve kararlılık, iç kontrol odaklı olma becerileridir.

Girişimci adaylarına eğitimle öğretilebilecek ve eğitimle öğretilmesi mümkün olmayan özellik ve davranışlar şunlardır (Güney, 2008):

- Kararlılık
- Başarma Arzusu
- Hedeflere ve fırsatlara odaklanma
- İlk adım için cesaret ve sorumluluk sahibi olma
- Sorun çözmede inatçı olmak
- Geri dönüşümü sağlayabilmek
- Kendini denetlemeye odaklı olmak
- Belirsizlik ortamında sabırlı davranmak
- Kabul edilebilir riskleri alma
- Güven-doğruluk
- Olumsuzluklardan çıkarımda bulunmak
- Birliktelik ruhuna sahip olmak.

Herhangi bir eğitimle öğretilmesi mümkün olmayan özellikler ve beceriler aşağıdaki başlıklar altında toplanabilir:

- Enerjik olmak
- Yüksek zekâ
- Kavrama yeteneği
- Yaratıcılık yeteneği

İKİNCİ BÖLÜM

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın amacı Pamukkale Üniversitesi Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin uygulanan anket yoluyla belirlemektir.

Girişimcilik, ekonominin canlanmasını sağladığı gibi, tüm toplumların güç kaynağı olarak kendini hissettiren bir kavramdır. Girişimciliğin bu yönünü gören toplumlar her zaman için girişimcilik için faaliyetlerde bulunan bireyleri destekleme eğilimindedirler. Toplumun gelişmişlik düzeyinin artması girişimcilik düzeyinin artması ile doğru orantılıdır.

Girişimci sayısını arttırmak ve istenen gelişmişlik düzeyine çıkabilmek için toplumun özellikle genç ve potansiyel girişimci olacak bireylerin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi gerekir. Aslında bu eğilim, bir davranış olarak doğuştan kazanılmış da olsa mutlaka bunun ortaya çıkartılması, geliştirilmesi ve yönlendirilmesi gerekir. Girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi ve bu bireylerin girişimciliğe yönlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu önem doğrultusunda bu çalışmanın amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemektir. Bu kapsamda üniversite öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerine sahip olup olmadığını tespit etmek de diğer bir amacımızı oluşturmaktadır.

Araştırmanın kapsamı, Pamukkale Üniversitesi Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden 160 kişilik bir bölümdür.

2.2. Analiz Teknikleri

Demografik değişkenlere göre anket sorularının incelenmesi ve demografik değişkenlere göre nasıl değiştiği araştırılmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin vermiş oldukları cevaplara göre girişimcilik eğilimleri tespit edilmiş olup demografik değişkenlere göre bu değişkenler karşılaştırılmıştır. Her bir değişken içinde kategoriler arasında anlamlı fark olup olmadığını tespit etmek için istatistiksel testler yapılmıştır.

Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığının test edilmesinde parametrik test varsayımları sağlanmadığından Mann Whitney-U testi ve Kruskal Wallis testi uygulanmıştır.

Değişkenler bakımından algılama farklılıkları olup olmadığını belirlemek için t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler uygun tablolarla gösterilmiş, istatistik testlerinin sonuçları yorumlanmıştır.

2.3. Araştırmanın Hipotezleri

H1: Cinsiyet değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H2: Yaş değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H3: Kardeş sayısı değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H4: Medeni durum değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H5: Yaş sırası değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H6: İkamet durumu değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H7: Babanın çalıştığı sektör değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H8: Girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmadığı durumu değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır. .

H9: İş kurma isteği değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H10: İş kurmada kullanılacak fon değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H11: Çalışılmak istenen sektör değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H12: Mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

H13: İş fikri varlığı değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar vardır.

2.4. Araştırmanın Güvenilirlik Ölçütü

Bu araştırma 160 kişilik öğrenci grubuna uygulanmıştır. Araştırmada, öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini etkileyen faktörlere ilişkin bir soru formu kullanılmıştır.

İstatistik testleri uygulanmadan önce anketlerin güvenilirlik katsayıları hesaplanmış, normallik testleri yapılmıştır. Güvenilirlik testi için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış, normallik testi için ise Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Testlerde anlamlılık düzeyi olarak $p:0,05$ değeri kabul edilmiştir.

Gruplar arasında istatistiksel anlamlı bir karşılaştırma yapabilmek için, iki ya da daha fazla gruba ait ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı ile ilgili hipotezleri test etmek için Anova testi ve belirli öngörülerde bulunulduğunda bu öngörünün doğruluk derecesini test etmek amacıyla t testi, ayrıca araştırmış olduğumuz konular arasında, anlamlı fark olup olmadığının test edilmesinde uygulanmıştır.

Anketin birinci bölümünde girişimci kişilik özelliklerini ve girişimcilik eğilimini ölçmek üzere beşli likert şeklinde hazırlanmış otuz altı ifade yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde ise demografik özellikleri belirlemek amacı ile de on dört ifade bulunmaktadır. Birinci bölümdeki ifadeler kendi içerisinde 6 boyuttan oluşmaktadır.

Ankette “belirsizlik toleransı ” olarak ifade edebileceğimiz boyuta ilişkin toplam 13 ifade (anketteki sıra numarası 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 19, 26, 31,35); “ başarı ihtiyacı” boyutuna ilişkin 4 ifade (anketteki sıra numarası 7, 15, 32, 36); “risk alma eğilimi” boyutuna ilişkin 7 ifade (anket sıra numarası 6, 9, 16, 17, 29, 30, 33); “kontrol odağı” boyutuna ilişkin 3 ifade (anket sıra numarası 25, 27, 28); “yenilikçilik”

boyutuna ilişkin 2 ifade (anket sıra numarası 22,24) ve “kendine güven duyma” boyutuna ilişkin 3 ifade (anketteki sıra numarası 20, 21) bulunmaktadır. Bu ifadeler ile Pamukkale Üniversitesi Meslek Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin girişimcilik eğilimleri belirlenmeye çalışılmıştır.

2.5. Bulgular

Araştırmanın bulgular kısmında, öğrencilerin araştırma kısmı için elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda ortaya çıkan bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

2.5.1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan Pamukkale Üniversitesi Bekilli Meslek yüksekokulu öğrencilerinin demografik özellikleri Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Demografik Dağılımlar

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Bayan	84	52,8
Bay	76	47,2
Yaş	Sayı	Yüzde
21'den Küçük	38	23,7
21- 25 Arası	106	66,2
26 ve Üzeri	16	10,1
Kardeş Sayısı	Sayı	Yüzde
1 Kardeş	20	12,4
2 Kardeş	45	28,5
3 Kardeş	42	26,4
4 ve Yukarısı	52	32,7
Yaş Sırası	Sayı	Yüzde
Yaşça En Küçük	35	21,6
Orta	75	46,8
Yaşça En Büyük	50	31,6
Medeni Hal	Sayı	Yüzde
Evli	13	8,2
Bekâr	147	91,8
Aile ile birlikte Yaşanılan yer	Sayı	Yüzde
Köy	28	17,9
Kasaba	16	9,9
İlçe	60	37,5
İl	56	34,7
Babanın Çalıştığı Sektör	Sayı	Yüzde
Çalışmıyor	52	32,6
Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	48	29,8
Kamu Sektöründe Çalışıyor	32	20,3
Özel Sektörde Çalışıyor	28	17,3
Annenin Çalıştığı Sektör	Sayı	Yüzde
Çalışmıyor	141	88,2
Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	7	4,3
Kamu Sektöründe Çalışıyor	9	6,9
Özel Sektörde Çalışıyor	3	2,4

Tablo 4’de de görüldüğü gibi ankete katılanların %52,8’i kız, %47,2’si erkektir. Yaş dağılımına bakıldığında ise %23,7’si 21’den küçük, %66,2’si 21-25 arasında ve %10,1’i 26 ve üzeri yaş gurubunda bulunmaktadır. Kardeş sayısı bir olanların oranı %12,4 iki olanların oranı %28,5 üç olanların oranı %26,4 dört ve daha fazla olanların oranı ise %32,7’dir. Yaş sırasına bakıldığında ise, %31,6’u yaşça en büyük olarak görülürken, ortanca oranı %46,8 ve en küçüğün oranı %21,4 olmuştur.

Ankete katılanların %91,8'i bekar, %8,2'si evlidir ve %34,7'si il merkezinde, %37,5'i ilçede, %9,9'u kasabada ve %17,9'u köyde yaşamaktadır. Ankete katılanların babası %29,8'i kendine ait işyerinde, %20,3 kamu sektöründe, %17,3'ü özel sektörde çalışırken, %32,6 çalışmamaktadır. % 88,2'nin annesi çalışmamaktayken %4,3'ü kendine ait iş yerinde, %6,9'u kamu sektöründe ve %2,4'ü özel sektörde çalışmaktadır.

Araştırmaya katılan kişilerin girişimci faaliyette bulunup bulunmadığına ait dağılım Tablo 5'de özetlenmiştir.

Tablo 5. Örnek Kütlenin Girişimci Faaliyette Bulunup Bulunmadığına Ait Dağılım

Girişimcilik Faaliyetinde Bulunma	Sayı	Yüzde
Hayır	122	76,3
Evet	38	23,7

Örnek kütlenin %76,3'ü herhangi bir girişimci faaliyette bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan kişilerin ileride kendi işini kurmayı isteyip istememe durumuna ait dağılım Tablo 6'da özetlenmiştir.

Tablo 6. İleride Kendi İşini Kurmayı İsteyip İstememe Durumuna Ait Dağılım

Kendi İşini Kurma İsteği	Sayı	Yüzde
İstemiyorum	21	13,1
Az İstiyorum	6	4,3
Kararsızım	40	24,9
İstiyorum	56	34,1
Çok İstiyorum	38	23,6

Ankete katılanların %24,9'u ileride kendi işini kurma konusunda kararsızken %34,1'i ileride kendi işini kurmayı istediğini ve %23,6'sı çok istediğini belirtmektedir. Bir girişimcilik faaliyetinde bulunmak isteyen bireylerin oranı %57,8 olmaktadır. Dolayısıyla anket sonuçlarında çıkan değerler göz önünde bulundurulduğunda, birçok öğrencinin girişimcilik faaliyetinde bulunmak istedikleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan kişilerin işi kurmada kullanılacak fon kaynağına ait dağılım Tablo 7’de özetlenmiştir.

Tablo 7. İleride Kendi İşini Kurmada Kullanılacak Fon Kaynağına Ait Dağılım

Kullanmayı Düşündüğünüz Fon	Sayı	Yüzde
Kişisel Birikim	74	50,3
Aile ve Akrabalar	14	8,8
Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	33,8
Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	7,1

İleride kendi işimi kurmada kullanılacak fon kaynağına ait dağılımda kişisel birikim kullanırım diyenler araştırmaya katılanların yarısını oluşturmaktadır. Bununla birlikte kişisel birikimi olmayıp da ticari kaynaklardan yararlanırım diyenlerin oranı da azımsanmayacak düzeydedir. Bu girişimcilik faaliyeti adına istenen bir durumdur. Bununla birlikte girişimcilik faaliyetinde zorluklarla başa çıkma ve en önemli konulardan birisi yetersiz sermaye durumunda bireylerin kararlılığını gösterme adına olumlu bir durumdur.

Araştırmaya katılan kişilerin çalışılmak istenen sektöre ait dağılım Tablo 8’de gösterilmektedir.

Tablo 8. Çalışılmak İstlenen Sektöre Ait Dağılım

Kendi İşini Kurmak İstemeyenlerin Çalışmak İstedığı Sektör	Sayı	Yüzde
Özel Sektörde Herhangi Bir İş	36	22,1
Kamu Sektöründe Herhangi Bir İş	41	25,9
Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	22,4
Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	29,5

Üniversitedeki öğrenciler gerekse halkın büyük bir kısmı, kamu sektöründe çalışma eğilimindedirler. Kendi işini kurmak istemeyenlerin çalışmak istedikleri sektöre baktığımızda, kamuda çalışma isteğinin yanı sıra özel sektörde çalışma istedikleri de olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir.

Araştırmaya katılan kişilerin mezun olduktan sonraki bir yıl içinde iş kurma olasılığınız dağılımı Tablo 9’da özetlenmiştir.

Tablo 9. Mezun Olduktan Sonraki Bir Yıl İçinde İş Kurma Olasılığınız

Mezuniyetten Sonra Bir Yıl İçinde İş Kurma Olasılığınız	Sayı	Yüzde
Hiç Yok	19	11,6
30%	54	34,1
50%	44	27,3
60%	22	13,8
%60’tan Fazla	21	13,2

Ankete katılanların %11,6’sı mezuniyetten sonraki bir yıl içinde iş kurmayı olasılığının olmadığı %34,1’i mezuniyetten sonraki bir yıl içinde iş kurmayı %30 olasılık, %13,8’i mezuniyetten sonraki bir yıl içinde iş kurmayı %60 olasılık ve %13,2’si mezuniyetten sonraki bir yıl içinde iş kurmayı %60’tan fazla olasılıkla düşündükleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan kişilerin iş fikri dağılımı Tablo 10’da özetlenmiştir.

Tablo 10. Örneklem Kütlenin Kendine Ait İş Fikrinin Bulunması

Kendinize Ait Bir İş Fikriniz Var mı?	Sayı	Yüzde
Evet	66	41,2
Hayır	62	38,7
Olmasını isterdim	32	20,1

Kendinize ait bir iş fikri var mı sorusuna evet diyenlerin oranı hayır diyenlere göre daha yüksektir. Buna rağmen bu oranın daha yükseltilmesi ve bu bireylerin iş fikirlerinin gerçeğe dönüştürülmesi için gerekli desteğin sağlanmasının gerekli olduğunu söylemek mümkündür.

Üniversitedeki öğrencilerin ne düzeyde girişimcilik eğilimine sahip olduğunu ortaya koymak amacıyla öğrencilerin her ifadeye verdikleri cevapların ortalamaları, frekansları ve yüzde oranları Tablo 11’de verilmiştir. İfadelerin yorumlanmasında aşağıdaki ortalama değerleri sınır kabul edilmiştir:

- 1–1,79 çok düşük,
- 1,80 – 2,59 düşük,
- 2,60 – 3,39 orta,
- 3,40 – 4,19 yüksek,
- 4,20 –5.00 çok yüksek.

Tablo 11. Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimi Düzeylerine İlişkin Bulgular

	Ortalama	Std. Sapma	Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek
Belirsizliğe Karşı Tolerans	3,8	0,712	1	7	40	64	48
			1,1	4,1	25,5	39,8	28,7
Riske Girme Eğilimi	2,93	0,685	5	44	68	38	5
			3,1	27,6	41,3	24,5	3,5
Başarı İhtiyacı	3,17	0,903	13	59	73	53	33
			5,6	25,5	31,6	22,9	14,3
Yenilik	3,56	1,015	10	40	37	82	62
			4,3	17,3	16	35,5	26,8
İçsel Kontrol Odağı	3,22	1,085	30	26	71	57	47
			13	11,3	30,7	24,7	20,3
Kendine Güven	3,13	1,099	18	27	37	48	30
			11,8	16,7	23,4	30,6	19

Bu araştırmada girişimci kişilik özellikleri incelenmiş ve şu sonuçlara varılmıştır:

Belirsizliğe karşı tolerans: Öğrencilerin %28,7'si, çok yüksek düzeyde, %39,8'i yüksek düzeyde, %25,5'i orta düzeyde, %4,1'i düşük düzeyde, %1,1'i ise çok düşük düzeyde belirsizliğe karşı tolerans gösterdiği tespit edilmiştir. Bu ifade en yüksek ortalamaya sahip 1. ifadedir ($x=3,80$).

Riske girme eğilimi: Öğrencilerin %3,5'i çok yüksek düzeyde, %24,5'i yüksek düzeyde, %41,3'ü orta düzeyde, %27,'sı düşük düzeyde, %3,1'i ise çok düşük düzeyde riske girme eğiliminde bulunduğu belirlenmiştir. İfadenin ortalaması ($x=2,93$)tür.

Başarı ihtiyacı: Öğrencilerin %14,3'ü çok yüksek düzeyde, %22,9'u yüksek düzeyde, %31,6'sı orta düzeyde, %25,5'i düşük düzeyde, %5,6'sı ise çok düşük düzeyde başarı ihtiyacı duydukları ortaya çıkarılmıştır. İfadenin ortalaması ($x=3,17$)dir.

Yenilikçilik: Öğrencilerin %26,8'i çok yüksek düzeyde, %35,5'i yüksek düzeyde, %16'sı orta düzeyde, %17,3'ü düşük düzeyde, %4,3'ü ise çok düşük düzeyde yenilikçilik eğilimi sergilediği tespit edilmiştir. Bu ifade en yüksek ortalamaya sahip 2. ifadedir ($x=3,56$).

İçsel kontrol odağı: Öğrencilerin %20,3'ü çok yüksek düzeyde, %24,7'si yüksek düzeyde, %30,7'si orta düzeyde, %11,3'ü düşük düzeyde iken %13'ü çok

düşük düzeyde içsel kontrol odağına sahip olduğu belirlenmiştir. İfadenin ortalaması ($x=3,22$)dir.

Kendine güven: Öğrencilerin %19'u çok yüksek düzeyde, %30,6'sı yüksek düzeyde, %23,4'ü orta düzeyde, %16,7'si düşük düzeyde iken %11,8'i çok düşük düzeyde kendine güvendikleri tespit edilmiştir. İfadenin ortalaması ($x =3,13$)tür.

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin risk alma, kendine güven, içsel kontrol odağı, başarı ihtiyacı, yenilik ve bağımsızlığa karşı tolerans eğilimlerine sahip olduğu görülmüştür.

2.5.2. t-testi Analizlerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılanların cinsiyetleri arasında farklılık olup olmadığını, medeni hallerini ve girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmadığını karşılaştırmak için %95 güvenirlkte bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Yapılan t testine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 12. Cinsiyetlerine Göre t-testi Bulguları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	T	P
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Bayan	84	3,78	0,775	-0,513	0,608
	Bay	76	3,83	0,664		
Riske Girme Eğilimi	Bayan	84	2,66	0,852	-1,157	0,248
	Bay	76	2,79	0,842		
Başarı İhtiyacı	Bayan	84	3,16	0,939	-0,311	0,756
	Bay	76	3,19	0,869		
Yenilik	Bayan	84	3,42	1,028	-2,167	0,031*
	Bay	76	3,71	0,986		
İçsel Kontrol Odağı	Bayan	84	3,22	1,12	-0,142	0,887
	Bay	76	3,24	1,053		
Kendine Güven	Bayan	84	2,94	1,029	-2,882	0,004*
	Bay	76	3,35	1,135		

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna erkeklerin katılma düzeyi ($x=3,83$) iken kızların katılma düzeyi ($x=3,78$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; kızlar ile erkekler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: -0,513, p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna erkeklerin katılma düzeyi ($x=2,79$) iken kızların katılma düzeyi ($x=2,66$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; kızlar ile erkekler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: -1,157, p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna erkeklerin katılma düzeyi ($x=3,19$) iken kızların katılma düzeyi ($x=3,16$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; kızlar ile erkekler arasında başarı ihtiyacı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: -0,311, p>0,05$).

Yenilik boyutuna erkeklerin katılma düzeyi ($x=3,71$) iken kızların katılma düzeyi ($x=3,42$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; kızlar ile erkekler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, erkeklerin yenilik düzeyi kızlardan anlamlı derecede daha yüksektir ($t: -2,167, p<0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna erkeklerin katılma düzeyi ($x=3,24$) iken kızların katılma düzeyi ($x=3,22$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; kızlar ile erkekler arasında içsel kontrol odağı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: -0,142, p>0,05$).

Kendine güven boyutuna erkeklerin katılma düzeyi ($x=3,35$) iken kızların katılma düzeyi yine ($x=2,94$)tür. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda kendine güven boyutunda farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, erkeklerin kendine güven düzeyi kızlardan anlamlı derecede daha yüksektir ($t: -2,882, p<0,05$). Böyle bir bulgu toplumumuzun sahip olduğu kültürden kaynaklı olabilir.

Bulgular belirsizlik toleransı, başarı ihtiyacı, risk alma eğilimi, içsel kontrol odağı boyutlarına ilişkin cinsiyetler bakımından farklılığın olmadığını ortaya koymaktadır. Ancak yenilik ve kendine güven boyutlarına ilişkin cinsiyet bakımından farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığa göre erkeklerin yenilik ve kendine güven düzeyi

kızlardan anlamlı derecede daha yüksektir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin cinsiyet değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H1) hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 13. Medeni Durumlarına Göre t-testi Bulguları

	Medeni Hal	N	Ortalama	Std. Sapma	T	P
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Evli	13	3,72	0,858	-0,454	0,65
	Bekar	147	3,81	0,711		
Riske Girme Eğilimi	Evli	13	2,62	0,712	-0,535	0,593
	Bekar	147	2,74	0,858		
Başarı İhtiyacı	Evli	13	3,35	0,776	0,847	0,398
	Bekar	147	3,16	0,913		
Yenilik	Evli	13	3,56	1,298	-0,008	0,994
	Bekar	147	3,56	0,993		
İçsel Kontrol Odağı	Evli	13	2,96	1,23	-1,049	0,295
	Bekar	147	3,25	1,073		
Kendine Güven	Evli	13	2,62	1,153	-2,043	0,042*
	Bekar	147	3,18	1,087		

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna evli olanların katılma düzeyi ($x=3,72$) iken bekâr olanların katılma düzeyi ($x=3,81$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; farklı medeni hale sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: -0,454, p>0,05$).

Riske Girme Eğilimi boyutuna evli olanların katılma düzeyi ($x=2,62$) iken bekâr olanların katılma düzeyi ($x=2,74$)tür. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; farklı medeni hale sahip kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: -0,535, p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna evli olanların katılma düzeyi($x=3,35$) iken bekâr olanların katılma düzeyi ($x=3,16$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; farklı medeni hale sahip kişiler arasında başarı ihtiyacı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($t: 0,847, p>0,05$).

Yenilik boyutuna evli olanların katılma düzeyi ($x=3,56$) iken bekâr olanların katılma düzeyi ($x=3,56$)dır. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; farklı medeni hale sahip kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (t: -0,008, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna evli olanların katılma düzeyi ($x=2,96$) iken bekâr olanların katılma düzeyi ($x=3,25$)tir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda; farklı medeni hale sahip kişiler arasında içsel kontrol odağı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (t: -1,049, $p>0,05$).

Kendine güven boyutuna evli olanların katılma düzeyi ($x=2,62$) iken bekâr olanların katılma düzeyi ($x=3,18$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda kendine güven düzeyinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre bekârların kendine güven düzeyi evlilerinden daha yüksektir (t: -2,043, $p<0,05$).

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin medeni durum değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H4) hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 14. Girişimcilik Faaliyetinde Bulunup Bulunmama Durumlarına Göre t-testi Bulguları

	Girişimcilik Faaliyetinde Bulunma	N	Ortalama	Std. Sapma	T	P
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Hayır	127	3,78	0,752	-1,062	0,29
	Evet	33	3,9	0,581		
Riske Girme Eğilimi	Hayır	127	2,76	0,877	1,088	0,278
	Evet	33	2,61	0,718		
Başarı İhtiyacı	Hayır	127	3,25	0,927	2,646	0,009*
	Evet	33	2,87	0,733		
Yenilik	Hayır	127	3,57	1,036	0,297	0,767
	Evet	33	3,52	0,938		
İçsel Kontrol Odağı	Hayır	127	3,12	1,083	-2,91	0,004*
	Evet	33	3,63	1,008		
Kendine Güven	Hayır	127	3,12	1,122	-0,444	0,658
	Evet	33	3,2	1,014		

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna girişimcilik faaliyetinde bulunmayanların katılma düzeyi ($x=3,78$) iken girişimcilik faaliyetinde bulunanların katılma düzeyi ($x=3,90$) dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik faaliyetinde

bulunan ve bulunmayan kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (t: -1,062, $p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna girişimcilik faaliyetinde bulunmayanların katılma düzeyi ($x=2,76$) iken girişimcilik faaliyetinde bulunanların katılma düzeyi ($x=2,61$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik faaliyetinde bulunan ve bulunmayan kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (t: 1,088, $p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna girişimcilik faaliyetinde bulunmayanların katılma düzeyi ($x=3,25$) iken girişimcilik faaliyetinde bulunanların katılma düzeyi ($x=2,87$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda başarı ihtiyacı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, girişimcilik faaliyetinde bulunanların başarı ihtiyacı düzeyi daha düşüktür (t: 2,646, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna girişimcilik faaliyetinde bulunmayanların katılma düzeyi ($x=3,57$) iken girişimcilik faaliyetinde bulunanların katılma düzeyi ($x=3,52$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik faaliyetinde bulunan ve bulunmayan kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (t: 0,297, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna girişimcilik faaliyetinde bulunmayanların katılma düzeyi ($x=3,12$) iken girişimcilik faaliyetinde bulunanların katılma düzeyi ($x=3,63$)tür. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda içsel kontrol odağı düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, girişimcilik faaliyetinde bulunanların içsel kontrol odağı düzeyi daha yüksektir (t: -2,910, $p<0,05$). Bu beklenen bir sonuçtur çünkü içsel kontrol odağına sahip bireyler bir girişimcilik faaliyetinde bulunabilirler.

Kendine güven boyutuna girişimcilik faaliyetinde bulunmayanların katılma düzeyi ($x=3,12$) iken girişimcilik faaliyetinde bulunanların katılma düzeyi ($x=3,20$)dir. Uygulanan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik faaliyetinde bulunan ve bulunmayan kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (t: -0,444, $p>0,05$).

Bulgular sonucunda belirsizliğe karşı tolerans, riske girme eğilimi, yenilik ve kendine güven düzeylerinde bir farklılık tespit edilmemişken başarı ihtiyacı ve içsel

kontrol odağı düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, girişimcilik faaliyetinde bulunanların başarı ihtiyacı düzeyi daha düşük iken içsel kontrol odağı düzeyi daha yüksektir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmadığı durum değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H8) hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

2.5.3. Tek Yönlü Varyans (Anova) Analizlerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan kişilerin yaş gruplarını, kardeş sayısını, yaş sırasını, ikamet durumunu, babanın çalıştığı sektörü, iş kurma isteğini, iş kurmada kullanılacak fonu, çalışılmak istenen sektörü, mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığını, iş fikri varlığını karşılaştırmak için %95 güvenirlilikte tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda fark çıkan gruplarda farkın kaynağını ortaya koymak amacıyla Tukey testi kullanılmıştır.

Girişimci kişilik özelliklerinin boyutlarına ilişkin yapılan anova analizine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 15. Yaşlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Yaş	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p	Fark	
Belirsizliğe Karşı Tolerans	21'den Küçük	38	3,76	0,706	3,296	0,039*	3-1,2
	21-25 Arası	106	3,85	0,699			
	26 ve Üzeri	16	3,46	0,83			
Riske Girme Eğilimi	21'den Küçük	38	2,86	0,889	4,933	0,008*	3-1,2
	21-25 Arası	106	2,64	0,834			
	26 ve Üzeri	16	3,18	0,754			
Başarı İhtiyacı	21'den Küçük	38	3,21	0,938	0,6	0,55	-
	21-25 Arası	106	3,14	0,929			
	26 ve Üzeri	16	3,35	0,638			
Yenilik	21'den Küçük	38	3,47	0,999	0,793	0,454	-
	21-25 Arası	106	3,61	1,002			
	26 ve Üzeri	16	3,35	1,137			
İçsel Kontrol Odağı	21'den Küçük	38	3,16	1,105	0,172	0,842	-
	21-25 Arası	106	3,22	1,096			
	26 ve Üzeri	16	3,33	1,017			
Kendine Güven	21'den Küçük	38	3,16	1,003	1,189	0,306	-
	21-25 Arası	106	3,09	1,116			
	26 ve Üzeri	16	3,46	1,083			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna 21'den küçük yaş gurubundakilerin katılma düzeyi ($x=3,76$) iken 21-25 yaş arasındakilerin katılma düzeyi ($x=3,85$) ve 26 yaş ve üzerindeki katılma düzeyi($x=3,46$)dır. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda belirsizliğe karşı tolerans düzeyine göre farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, 26 ve üzeri yaştaki bireylerin belirsizliğe karşı tolerans düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür ($f:3,296$, $p<0,05$). Bu bulgunun ortaya çıkmasında tecrübenin önemli rol oynadığı söylenebilir.

Riske girme eğilimi boyutuna 21'den küçük yaş gurubundakilerin katılma düzeyi ($x=2,86$) iken 21-25 yaş arasındakilerin katılma düzeyi ($x=2,64$) ve 26 yaş ve üzerindeki katılma düzeyi ($x=3,18$)dir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda riske girme eğilimi düzeyinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, 26 ve üzeri yaştaki bireylerin riske girme eğilimi düzeyleri anlamlı derecede daha yüksektir ($f: 4,933$, $p<0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna 21'den küçük yaş gurubundakilerin katılma düzeyi ($x=3,21$) iken 21-25 yaş arasındakilerin katılma düzeyi ($x=3,14$) ve 26 yaş ve üzerindeki katılma düzeyi ($x=3,35$)tir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş gruplarındaki kişiler arasında başarı ihtiyacı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 0,600$, $p>0,05$).

Yenilik boyutuna 21'den küçük yaş gurubundakilerin katılma düzeyi ($x=3,47$) iken 21-25 yaş arasındakilerin katılma düzeyi ($x=3,61$) ve 26 yaş ve üzerindeki katılma düzeyi ($x=3,35$)tir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş gruplarındaki kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 0,793$, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna 21'den küçük yaş gurubundakilerin katılma düzeyi ($x=3,16$) iken 21-25 yaş arasındakilerin katılma düzeyi ($x=3,22$) ve 26 yaş ve üzerindeki katılma düzeyi ($x=3,33$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş gruplarındaki kişiler arasında içsel kontrol odağı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 0,172$, $p>0,05$).

Kendine güven boyutuna 21'den küçük yaş gurubundakilerin katılma düzeyi ($x=3,16$) iken 21-25 yaş arasındakilerin katılma düzeyi ($x=3,09$) ve 26 yaş ve üzerindeki katılma düzeyi ($x=3,46$)dır. Uygulanan tekyönlü varyans analizi

sonucunda; farklı yaş gruplarındaki kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,189, p>0,05).

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin yaş değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde anlamlı farklılıklar olduğunu belirten (H2) hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 16. Kardeş Sayılarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Yaş	Kardeş Sayısı	N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Belirsizliğe Karşı Tolerans	1 Kardeş	20	3,75	0,725	2,773	0,042*	2-1,3,4
	2 Kardeş	45	4,02	0,769			
	3 Kardeş	42	3,76	0,669			
	4 ve Yukarısı	52	3,68	0,696			
Riske Girme Eğilimi	1 Kardeş	20	2,80	0,875	2,311	0,077	
	2 Kardeş	45	2,48	0,912			
	3 Kardeş	42	2,81	0,815			
	4 ve Yukarısı	52	2,82	0,788			
Başarı İhtiyacı	1 Kardeş	20	3,23	0,719	1,247	0,294	
	2 Kardeş	45	3,35	1,054			
	3 Kardeş	42	3,07	0,966			
	4 ve Yukarısı	52	3,10	0,787			
Yenilik	1 Kardeş	20	3,58	1,200	3,618	0,014*	2-1,3,4
	2 Kardeş	45	3,91	0,902			
	3 Kardeş	42	3,34	0,930			
	4 ve Yukarısı	52	3,47	1,027			
İçsel Kontrol Odağı	1 Kardeş	20	3,20	1,105	4,715	0,003*	2-1,3,4
	2 Kardeş	45	2,85	1,272			
	3 Kardeş	42	3,21	1,042			
	4 ve Yukarısı	52	3,53	0,860			
Kendine Güven	1 Kardeş	20	2,98	1,107	2,616	0,052	
	2 Kardeş	45	2,87	1,282			
	3 Kardeş	42	3,18	0,966			
	4 ve Yukarısı	52	3,37	1,008			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna 1 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,75$), 2 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=4,02$) iken 3 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,76$) ve 4 ve üzerinde kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,68$) dir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda belirsizliğe karşı tolerans, düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre 2 kardeşi olanların belirsizliğe karşı tolerans düzeyleri daha yüksektir (f: 2,773, p<0,05).

Riske girme eğilimi boyutuna 1 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,80$), 2 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,48$) iken 3 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,81$) ve 4 ve üzerinde kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,82$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı kardeş sayısına sahip kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 2,311, $p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna 1 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,23$), 2 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,35$) iken 3 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,07$) ve 4 ve üzerinde kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,10$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı kardeş sayısına sahip kişiler arasında başarı ihtiyacı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,247, $p>0,05$).

Yenilik boyutuna 1 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,58$), 2 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,91$) iken 3 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,34$) ve 4 ve üzerinde kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,47$)tür. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda yenilik düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre 2 kardeşi olanların yenilik düzeyleri daha yüksektir (f: 3,618, $p<0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna 1 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,20$), 2 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,85$) iken 3 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,21$) ve 4 ve üzerinde kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,53$)tür. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda içsel kontrol odağı düzeyinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre 2 kardeşi olanların içsel kontrol odağı düzeyleri daha düşüktür (f: 4,715, $p<0,05$).

Kendine güven boyutuna 1 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,98$), 2 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=2,87$) iken 3 kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,18$) ve 4 ve üzerinde kardeşi olanların katılma düzeyi ($x=3,37$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı kardeş sayısına sahip kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 2,616, $p>0,05$).

Bulgular farklı kardeş sayısına sahip kişiler arasında riske girme eğilimi, başarı ihtiyacı ve kendine güven boyutlarına katılma düzeyi bakımından anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır. Ancak belirsizliğe karşı tolerans, yenilik ve içsel

kontrol odağı düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre 2 kardeşi olanların belirsizliğe karşı tolerans ve yenilik düzeyleri daha yüksek iken, içsel kontrol odağı düzeyleri daha düşüktür. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin kardeş sayısı değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H3) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 17. Yaş Sıralarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	Fark
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Yaşça En Küçük	35	3,72	0,856	0,591	0,555	
	Orta	75	3,85	0,724			
	Yaşça En Büyük	50	3,46	0,648			
Riske Girme Eğilimi	Yaşça En Küçük	35	2,77	0,809	4,69	0,01	2-1,3
	Orta	75	2,56	0,848			
	Yaşça En Büyük	50	2,95	0,832			
Başarı İhtiyacı	Yaşça En Küçük	35	3,28	0,897	1,305	0,273	
	Orta	75	3,21	0,95			
	Yaşça En Büyük	50	3,03	0,825			
Yenilik	Yaşça En Küçük	35	3,47	1,044	0,262	0,77	
	Orta	75	3,59	1,025			
	Yaşça En Büyük	50	3,93	0,989			
İçsel Kontrol Odağı	Yaşça En Küçük	35	3,59	1,129	8,005	0	1-2,3
	Orta	75	3,11	1,116			
	Yaşça En Büyük	50	3,64	0,878			
Kendine Güven	Yaşça En Küçük	35	2,95	1,214	1,241	0,291	
	Orta	75	3,15	1,091			
	Yaşça En Büyük	50	3,27	1,013			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna yaşça en küçük olanların katılma düzeyi ($x=3,72$) iken orta olanların katılma düzeyi ($x=3,85$) ve yaşça en büyük olanların katılma düzeyi ($x=3,78$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş sırasına

sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,591, $p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna yaşça en küçük olanların katılma düzeyi ($x=2,77$) iken orta olanların katılma düzeyi ($x=2,56$) ve yaşça en büyük olanların katılma düzeyi ($x=2,95$) tir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda riske girme eğilimi düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, orta sırada olanların riske girme eğilimi düzeyi, en küçük ve en büyük olanlardan anlamlı derecede düşük, en küçük olanların düzeyi en büyük olanlardan düşüktür (f: 4,690, $p<0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna yaşça en küçük olanların katılma düzeyi ($x=3,28$) iken orta olanların katılma düzeyi ($x=3,21$) ve yaşça en büyük olanların katılma düzeyi ($x=3,03$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş sırasına sahip kişiler arasında başarı ihtiyacı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,305, $p>0,05$).

Yenilik boyutuna yaşça en küçük olanların katılma düzeyi ($x=3,47$) iken orta olanların katılma düzeyi ($x=3,59$) ve yaşça en büyük olanların katılma düzeyi ($x=3,59$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş sırasına sahip kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,262, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna yaşça en küçük olanların katılma düzeyi ($x=2,93$) iken orta olanların katılma düzeyi ($x=3,11$) ve yaşça en büyük olanların katılma düzeyi ($x=3,64$)tür. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda içsel kontrol odağı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, yaşça en küçük olanların içsel kontrol odağı düzeyi, orta olanlardan düşük iken, orta olanların düzeyi en büyük olanların düzeyinden anlamlı derecede daha düşüktür (f: 8,005, $p<0,05$).

Kendine güven boyutuna yaşça en küçük olanların katılma düzeyi ($x=2,95$) iken orta olanların katılma düzeyi ($x=3,15$) ve yaşça en büyük olanların katılma düzeyi ($x=3,27$)'dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı yaş sırasına sahip kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,241, $p>0,05$).

Bulgular farklı yaş sırasına sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans, başarı ihtiyacı, yenilik, kendine boyutlarına katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur. Ancak araştırma sonucunda riske girme eğilimi ve kontrol odağı düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, orta sırada olanların riske girme eğilimi düzeyi, en küçük ve en büyük olanlardan anlamlı derecede düşük, en küçük olanların düzeyi en büyük olanlardan düşüktür. Yaşça en küçük olanların içsel kontrol odağı düzeyi, orta olanlardan düşük iken, orta olanların düzeyi en büyük olanların düzeyinden anlamlı derecede daha düşüktür. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin yaş sırası değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H5) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 18. İkamet Etme Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Köy	28	3,62	0,669	2,818	0,040*	1-2,3,4
	Kasaba	16	3,84	0,902			
	İlçe	60	3,96	0,667			
	İl	56	3,71	0,728			
Riske Girme Eğilimi	Köy	28	2,98	0,773	1,814	0,145	
	Kasaba	16	2,75	0,925			
	İlçe	60	2,61	0,876			
	İl	56	2,72	0,82			
Başarı İhtiyacı	Köy	28	2,86	0,812	3,612	0,014*	1-2,3,4
	Kasaba	16	3,45	0,951			
	İlçe	60	3,33	0,984			
	İl	56	3,1	0,797			
Yenilik	Köy	28	3,54	0,984	0,293	0,831	
	Kasaba	16	3,64	1,246			
	İlçe	60	3,62	0,973			
	İl	56	3,49	1,025			
İçsel Kontrol Odağı	Köy	28	3,25	1,001	2,735	0,044*	2-1,3,4
	Kasaba	16	2,67	1,247			
	İlçe	60	3,18	1,11			
	İl	56	3,41	1,021			
Kendine Güven	Köy	28	3,14	1,014	0,219	0,883	
	Kasaba	16	3,05	1,431			
	İlçe	60	3,21	1,106			
	İl	56	3,09	1,054			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna köyde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,62$), kasabada yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,84$), ilçede yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,96$) iken ilde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,71$)dir. Uygulanan varyans analizi sonucunda belirsizliğe karşı tolerans düzeylerinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, köyde yaşayanların belirsizliğe karşı tolerans düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür (f: 2,818, $p<0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna köyde yaşayanların katılma düzeyi ($x=2,98$), kasabada yaşayanların katılma düzeyi ($x=2,75$), ilçede yaşayanların katılma düzeyi ($x=2,61$) iken ilde yaşayanların katılma düzeyi ($x=2,72$)dir. Uygulanan varyans analizi sonucunda; farklı ikamet durumuna sahip kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,814, $p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna köyde yaşayanların katılma düzeyi ($x=2,86$), kasabada yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,45$), ilçede yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,33$) iken ilde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,10$)dur. Uygulanan varyans analizi sonucunda başarı ihtiyacı düzeylerinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, köyde yaşayanların başarı ihtiyacı düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür (f: 3,612, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna köyde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,54$), kasabada yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,64$), ilçede yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,62$) iken ilde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,49$)dur. Uygulanan varyans analizi sonucunda; farklı ikamet durumuna sahip kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,293, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna köyde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,25$), kasabada yaşayanların katılma düzeyi ($x=2,67$), ilçede yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,18$) iken ilde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,41$)dur. Uygulanan varyans analizi sonucunda içsel kontrol odağı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, kasabada yaşayanların içsel kontrol odağı düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür (f: 2,735, $p<0,05$).

Kendine güven boyutuna köyde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,14$), kasabada yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,05$), ilçede yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,21$) iken ilde yaşayanların katılma düzeyi ($x=3,09$)dur. Uygulanan varyans analizi sonucunda;

farklı ikamet durumuna sahip kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,219, p>0,05).

Bulgular sonucunda belirsizliğe karşı tolerans, başarı ihtiyacı, içsel kontrol odağı düzeylerinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, köyde yaşayanların belirsizliğe karşı tolerans ve başarı ihtiyacı düzeyleri anlamlı derecede daha düşük iken, kasabada yaşayanların içsel kontrol odağı düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin ikamet durumu değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H6) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 19. Babanın Çalıştığı Sektöre Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	Fark
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Çalışmıyor	141	3,91	0,847	1,291	0,278	
	Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	7	3,72	0,596			
	Kamu Sektöründe Çalışıyor	9	3,69	0,707			
	Özel Sektörde Çalışıyor	3	3,82	0,572			
Riske Girme Eğilimi	Çalışmıyor	141	2,5	0,873	3,625	0,014*	1-2,3,4
	Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	7	2,88	0,783			
	Kamu Sektöründe Çalışıyor	9	2,84	0,792			
	Özel Sektörde Çalışıyor	3	2,89	0,87			
Başarı İhtiyacı	Çalışmıyor	141	3,43	1,03	4,284	0,006*	1-2,3,4
	Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	7	2,98	0,733			
	Kamu Sektöründe Çalışıyor	9	3,13	0,769			
	Özel Sektörde Çalışıyor	3	2,94	0,871			
Yenilik	Çalışmıyor	141	3,56	1,063	0,276	0,843	
	Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	7	3,53	0,97			
	Kamu Sektöründe Çalışıyor	9	3,5	1,075			
	Özel Sektörde Çalışıyor	3	3,69	0,92			
İçsel Kontrol Odağı	Çalışmıyor	141	2,81	1,175	8,059	0,000*	1-2,3,4
	Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	7	3,35	0,94			
	Kamu Sektöründe Çalışıyor	9	3,54	0,959			
	Özel Sektörde Çalışıyor	3	3,62	0,93			
Kendine Güven	Çalışmıyor	88	2,88	1,274	2,901	0,036*	1-2,3,4
	Kendine Ait Şirketlerde Çalışıyor	61	3,32	0,988			
	Kamu Sektöründe Çalışıyor	46	3,23	0,935			
	Özel Sektörde Çalışıyor	36	3,36	0,907			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna babası çalışmayanların katılma düzeyi ($x=3,91$), babası kendine ait şirketinde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,72$), babası kamu sektöründe çalışanların katılma düzeyi ($x=3,69$) iken babası özel sektörde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,82$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; babası farklı sektörlerde çalışan kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,291, $p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna babası çalışmayanların katılma düzeyi ($x=2,50$), babası kendine ait şirketinde çalışanların katılma düzeyi ($x=2,88$), babası kamu sektöründe çalışanların katılma düzeyi ($x=2,84$) iken babası özel sektörde çalışanların katılma düzeyi ($x=2,89$)dur. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda riske girme eğilimi farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, babası çalışmayanların riske girme eğilimi düzeyi daha düşüktür (f: 3,625, $p<0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna babası çalışmayanların katılma düzeyi ($x=3,43$), babası kendine ait şirketinde çalışanların katılma düzeyi ($x=2,98$), babası kamu sektöründe çalışanların katılma düzeyi ($x=3,13$) iken babası özel sektörde çalışanların katılma düzeyi ($x=2,94$)tür. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda başarı ihtiyacı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, babası çalışmayanların, başarı ihtiyacı düzeyi daha yüksektir (f: 4,284, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna babası çalışmayanların katılma düzeyi ($x=3,56$), babası kendine ait şirketinde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,53$), babası kamu sektöründe çalışanların katılma düzeyi ($x=3,50$) iken babası özel sektörde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,69$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; babası farklı sektörlerde çalışan kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,276, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna babası çalışmayanların katılma düzeyi ($x=2,81$), babası kendine ait şirketinde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,35$), babası kamu sektöründe çalışanların katılma düzeyi ($x=3,54$) iken babası özel sektörde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,62$)dir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda içsel kontrol odağı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, babası çalışmayanların içsel kontrol odağı düzeyleri daha düşüktür (f: 8,059, $p<0,05$).

Kendine güven boyutuna babası çalışmayanların katılma düzeyi ($x=2,88$), babası kendine ait şirketinde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,32$), babası kamu sektöründe çalışanların katılma düzeyi ($x=3,23$) iken babası özel sektörde çalışanların katılma düzeyi ($x=3,36$)dır. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda kendine güven düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, babası çalışmayanların kendine güven düzeyleri daha düşüktür ($f: 2,901, p<0,05$). Bulgular sonucunda riske girme eğilimi, başarı ihtiyacı, kontrol odağı ve kendine güven düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, babası çalışmayanların riske girme eğilimi, içsel kontrol odağı ve kendine güven düzeyleri daha düşük iken, başarı ihtiyacı düzeyi daha yüksektir. Bu bulgulardan hareketle, babanın çalıştığı sektör değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H7) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 20. Kendi İşini Kurma İsteğine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. S.	F	p	Fark
Belirsizliğe Karşı Tolerans	İstemiyorum	25	4,02	0,885	2,203	0,07	
	Az İstiyorum	9	3,52	0,763			
	Kararsızım	34	3,65	0,707			
	İstiyorum	51	3,77	0,692			
	Çok İstiyorum	41	3,89	0,613			
Riske Girme Eğilimi	İstemiyorum	25	2,28	0,927	3,966	0,004*	1-2,3,4,5
	Az İstiyorum	9	2,92	0,659			
	Kararsızım	34	2,98	0,79			
	İstiyorum	51	2,76	0,827			
	Çok İstiyorum	41	2,71	0,823			
Başarı İhtiyacı	İstemiyorum	25	3,66	1,034	3,751	0,006*	1-2,3,4,5
	Az İstiyorum	9	2,83	0,703			
	Kararsızım	34	3,2	0,821			
	İstiyorum	51	3,08	0,907			
	Çok İstiyorum	41	3,05	0,833			
Yenilik	İstemiyorum	25	3,42	1,216	1,531	0,194	
	Az İstiyorum	9	3,31	1,146			
	Kararsızım	34	3,36	0,974			
	İstiyorum	51	3,68	0,97			
	Çok İstiyorum	41	3,73	0,921			
İçsel Kontrol Odağı	İstemiyorum	25	2,63	1,287	6,676	0,000*	1,2-3,4,5
	Az İstiyorum	9	2,77	0,947			
	Kararsızım	34	3,18	1,048			
	İstiyorum	51	3,25	1,058			
	Çok İstiyorum	41	3,69	0,822			
Kendine Güven	İstemiyorum	25	2,96	1,38	1,438	0,222	
	Az İstiyorum	9	2,69	1,128			
	Kararsızım	34	3,26	1,071			
	İstiyorum	51	3,07	1,026			
	Çok İstiyorum	41	3,33	0,994			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna kendi işini kurmak istemeyenlerin katılma

düzeyi ($x=4,02$), kendi işini kurmak az isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,52$), kararsızların katılma düzeyi ($x=3,65$), kendi işini kurmak isteyenlerin katılma düzeyi($x=3,77$) iken kendi işini kurmak çok isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,89$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; kendi işini kurma ile ilgili farklı isteğe sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 2,203, $p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna kendi işini kurmak istemeyenlerin katılma düzeyi ($x=2,28$), kendi işini kurmak az isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,92$), kararsızların katılma düzeyi ($x=2,98$), kendi işini kurmak isteyenlerin katılma düzeyi($x=2,76$) iken kendi işini kurmak çok isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,71$)dir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda riske girme eğilimi düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, kendi işini kurmak istemeyenlerin, riske girme eğilimi düzeyleri daha düşüktür (f: 3,966, $p<0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna kendi işini kurmak istemeyenlerin katılma düzeyi ($x=3,66$), kendi işini kurmak az isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,83$), kararsızların katılma düzeyi ($x=3,20$), kendi işini kurmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,08$) iken kendi işini kurmak çok isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,05$)tir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda Başarı İhtiyacı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, Başarı İhtiyacı düzeyi daha yüksektir. (f: 3,751, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna kendi işini kurmak istemeyenlerin katılma düzeyi ($x=3,42$), kendi işini kurmak az isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,31$), kararsızların katılma düzeyi ($x=3,36$), kendi işini kurmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,68$) iken kendi işini kurmak çok isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,73$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; kendi işini kurma ile ilgili farklı isteğe sahip kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,531, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna kendi işini kurmak istemeyenlerin katılma düzeyi ($x=2,63$), kendi işini kurmak az isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,77$), kararsızların katılma düzeyi ($x=3,18$), kendi işini kurmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,25$) iken kendi işini kurmak çok isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,69$) dur. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda içsel kontrol odağı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, kendi işini kurmak istemeyenlerin veya az isteyenlerin içsel kontrol odağı düzeyleri

anlamli derecede dusektur (f: 6,676, p<0,05).

Kendine guven boyutuna kendi isini kurmak istemeyenlerin katilma duzeyi ($x=2,96$), kendi isini kurmak az isteyenlerin katilma duzeyi ($x=2,69$), kararsizların katilma duzeyi ($x=3,26$), kendi isini kurmak isteyenlerin katilma duzeyi($x=3,07$) iken kendi isini kurmak cok isteyenlerin katilma duzeyi ($x=3,33$)tur.

Uygulanan tekyonlu varyans analizi sonucunda; kendi isini kurma ile ilgili farkli istege sahip kisi arasında kendine guven boyutuna katilma duzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,438, p>0,05). Bulgular sonucunda riske girme egilimi, basari ihtiyacı, kontrol odağı duzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir.

Buna gore, kendi isini kurmak istemeyenlerin,riske girme egilimi duzeyleri daha dusuk iken, basari ihtiyacı duzeyleri daha yuksektir. Kendi isini kurmak istemeyenlerin veya az isteyenlerin ic sel kontrol odağı duzeyleri anlamlı derecede dusektur.

Bu bulgulardan hareketle, ogrencilerin is kurma isteğini değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H9) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 21. Kendi İş Kurmada Kullanılacak Fona Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Kişisel Birikim	74	3,76	0,728	1,387	0,247	
	Aile ve Akrabalar	14	3,56	0,649			
	Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	3,91	0,75			
	Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	3,74	0,574			
Riske Girme Eğilimi	Kişisel Birikim	74	2,68	0,82	1,031	0,38	
	Aile ve Akrabalar	14	3,04	0,619			
	Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	2,71	0,944			
	Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	2,87	0,718			
Başarı İhtiyacı	Kişisel Birikim	74	3,07	0,914	1,714	0,165	
	Aile ve Akrabalar	14	2,98	0,644			
	Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	3,34	0,959			
	Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	3,23	0,689			
Yenilik	Kişisel Birikim	74	3,51	1,088	3,122	0,027*	2-1,3,4
	Aile ve Akrabalar	14	2,9	0,91			
	Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	3,7	0,925			
	Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	3,79	0,845			
İçsel Kontrol Odağı	Kişisel Birikim	74	3,14	1,074	1,132	0,337	
	Aile ve Akrabalar	14	3,36	0,821			
	Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	3,22	1,175			
	Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	3,6	0,904			
Kendine Güven	Kişisel Birikim	74	3,07	1,085	0,457	0,713	
	Aile ve Akrabalar	14	3,33	0,724			
	Ticari Kredilerden Yararlanırım	61	3,16	1,215			
	Bir veya Birkaç Ortakla Çalışırım	11	3,29	0,943			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna iş kurmada kişisel birikimi kullananların katılma düzeyi ($x = 3,76$), iş kurmada aile ve akraba yardımı alanların katılma düzeyi ($x = 3,56$), iş kurmada ticari kredilerden yararlananların katılma düzeyi ($x = 3,91$) iken iş kurmada bir veya birkaç ortakla çalışanların katılma düzeyi ($x = 3,74$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; iş kurmada kullanılacak farklı fonlara sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 1,387, p > 0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna iş kurmada kişisel birikimi kullananların katılma düzeyi ($x = 2,68$), iş kurmada aile ve akraba yardımı alanların katılma düzeyi ($x = 3,04$), iş kurmada ticari kredilerden yararlananların katılma düzeyi ($x = 2,71$) iken iş kurmada bir veya birkaç ortakla çalışanların katılma düzeyi ($x = 2,87$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; iş kurmada kullanılacak farklı fonlara sahip kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 1,031, p > 0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna iş kurmada kişisel birikimi kullananların katılma düzeyi ($x = 3,07$), iş kurmada aile ve akraba yardımı alanların katılma düzeyi ($x = 2,98$), iş kurmada ticari kredilerden yararlananların katılma düzeyi ($x = 3,34$) iken iş kurmada bir veya birkaç ortakla çalışanların katılma düzeyi ($x = 3,23$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; iş kurmada kullanılacak farklı fonlara sahip kişiler arasında başarı ihtiyacı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 1,714, p > 0,05$).

Yenilik başarı ihtiyacı boyutuna iş kurmada kişisel birikimi kullananların katılma düzeyi ($x = 3,51$), iş kurmada aile ve akraba yardımı alanların katılma düzeyi ($x = 2,90$), iş kurmada ticari kredilerden yararlananların katılma düzeyi ($x = 3,70$) iken iş kurmada bir veya birkaç ortakla çalışanların katılma düzeyi ($x = 3,79$)dur. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda yenilik düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Buna göre, aile ve akrabalarının yardımı ile kendi işini kurmak isteyenlerin yenilik düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür ($f: 3,122, p < 0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna iş kurmada kişisel birikimi kullananların katılma düzeyi ($x = 3,14$), iş kurmada aile ve akraba yardımı alanların katılma düzeyi ($x = 3,36$), iş

kurmada ticari kredilerden yararlananların katılma düzeyi ($x = 3,22$) iken iş kurmada bir veya birkaç ortakla çalışanların katılma düzeyi ($x = 3,60$)tır.

Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; iş kurmada kullanılacak farklı fonlara sahip kişiler arasında içsel kontrol odağı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 1,132, p > 0,05$).

Kendine güven boyutuna iş kurmada kişisel birikimi kullananların katılma düzeyi ($x = 3,07$), iş kurmada aile ve akraba yardımı alanların katılma düzeyi ($x = 3,33$), iş kurmada ticari kredilerden yararlananların katılma düzeyi ($x = 3,16$) iken iş kurmada bir veya birkaç ortakla çalışanların katılma düzeyi ($x = 3,29$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; iş kurmada kullanılacak farklı fonlara sahip kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur ($f: 0,457, p > 0,05$).

Bulgular sonucunda yeniliğin aksine diğer 5 boyut düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmezken yenilik düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Buna göre, aile ve akrabalarının yardımı ile kendi işini kurmak isteyenlerin yenilik düzeyi anlamlı derecede daha düşüktür.

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin iş kurmada kullanılacak fon değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H10) hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 22. Çalışılmak İstlenen Sektöre Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	Fark
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Özel Sektörde	36	3,46	0,725	5,576	0,001*	1-2,3,4
	Kamu Sektöründe	41	3,89	0,787			
	Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	3,83	0,721			
	Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	3,96	0,574			
Riske Girme Eğilimi	Özel Sektörde	36	2,93	0,809	1,455	0,228	
	Kamu Sektöründe	41	2,72	1,067			
	Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	2,65	0,806			
	Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	2,63	0,665			
Başarı İhtiyacı	Özel Sektörde	36	3,12	0,678	3,473	0,017*	2-1,3,4
	Kamu Sektöründe	41	3,49	0,972			
	Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	3,07	0,953			
	Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	3,02	0,906			
Yenilik	Özel Sektörde	36	3,3	1,121	1,744	0,159	1,744
	Kamu Sektöründe	41	3,67	0,936			
	Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	3,54	1,033			
	Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	3,68	0,965			
İçsel Kontrol Odağı	Özel Sektörde	36	2,89	0,963	8,591	0,000*	1,2-3,4
	Kamu Sektöründe	41	2,86	1,171			
	Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	3,42	1,075			
	Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	3,65	0,927			
Kendine Güven	Özel Sektörde	36	3,23	1,078	0,823	0,482	
	Kamu Sektöründe	41	3,1	1,276			
	Özel Sektörde Prestijli Bir İş	36	3,28	1,091			
	Kamu Sektöründe Prestijli Bir İş	47	2,99	0,952			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,46$), kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,89$), özel sektörde prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin

katılma düzeyi ($x=3,83$) iken kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,96$)dir. Uygulana tek yönlü varyans analizi sonucunda belirsizliğe karşı tolerans, düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin belirsizliğe karşı tolerans düzeyi daha düşüktür (f: 5,576, $p<0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,93$), kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,72$), özel sektörde prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,65$) iken kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,63$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı sektörlerde çalışmak isteyen kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,455, $p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,12$), kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,49$), özel sektörde prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,07$) iken kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,02$)dir. Uygulana tek yönlü varyans analizi sonucunda başarı ihtiyacı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin başarı ihtiyacı düzeyi daha yüksektir. (f: 3,473, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,30$), kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,67$), özel sektörde prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,54$) iken kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,68$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı sektörlerde çalışmak isteyen kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,744, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,89$), kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,86$), özel sektörde prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,42$) iken kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,65$) tir. Uygulana tek yönlü varyans analizi sonucunda içsel kontrol

odağı düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Buna göre, özel sektörde herhangi bir iş ve kamu sektöründe herhangi bir iş isteyenlerin içsel kontrol odağı düzeyleri daha düşüktür (f: 8,591, $p < 0,05$).

Kendine güven boyutuna özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,23$), kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,10$), özel sektörde prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,28$) iken kamu sektöründe prestijli bir işte çalışmak isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,99$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı sektörlerde çalışmak isteyen kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,823, $p > 0,05$).

Bulgular sonucunda belirsizliğe karşı tolerans, başarı ihtiyacı ve içsel kontrol odağı düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, özel sektörde herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin belirsizliğe karşı tolerans düzeyi daha düşüktür. Kamu sektöründe herhangi bir işte çalışmak isteyenlerin başarı ihtiyacı düzeyi daha yüksektir. Özel sektörde herhangi bir iş ve kamu sektöründe herhangi bir iş isteyenlerin içsel kontrol odağı düzeyleri daha düşüktür.

Bu bulgulardan hareketle, çalışılmak istenen sektör değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H11) hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 23. Mezuniyetten Sonra Bir Yıl İçinde İş Kurma İhtimaline Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p	Fark
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Hiç Yok	19	3,67	0,68	1,563	0,185	
	30%	54	3,92	0,666			
	50%	44	3,72	0,701			
	60%	22	3,95	0,831			
	% 60'tan Fazla	21	3,68	0,753			
Riske Girme Eğilimi	Hiç Yok	19	2,83	0,866			
	30%	54	2,8	0,851			
	50%	44	2,79	0,759			
	60%	22	2,59	1,003			
	% 60'tan Fazla	21	2,47	0,719			
Başarı İhtiyacı	Hiç Yok	19	3,12	0,832	3,132	0,016	4-1,2,3,5
	30%	54	3,13	0,931			
	50%	44	3,12	0,896			
	60%	22	3,6	0,968			
	% 60'tan Fazla	21	2,87	0,702			
Yenilik	Hiç Yok	19	3,42	1,057	1,266	0,284	
	30%	54	3,66	0,89			
	50%	44	3,46	0,984			
	60%	22	3,49	1,2			
	% 60'tan Fazla	21	3,89	0,984			
İçsel Kontrol Odağı	Hiç Yok	19	3,37	0,985	1,512	0,2	
	30%	54	3,15	1,109			
	50%	44	3,37	1,007			
	60%	22	2,9	1,248			
	% 60'tan Fazla	21	3,33	1,05			
Kendine Güven	Hiç Yok	19	3,2	1,155	1,51	0,2	
	30%	54	2,88	1,083			
	50%	44	3,22	0,918			
	60%	22	3,17	1,264			
	% 60'tan Fazla	21	3,44	1,112			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı olmayanların katılma düzeyi ($x=3,67$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %30 olanların katılma düzeyi ($x=3,92$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %50 olanların katılma düzeyi ($x=3,72$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60 olanların katılma düzeyi ($x=3,95$) iken mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60'tan fazla olanların katılma düzeyi

($x=3,68$) dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; mezun olduktan sonra bir yıl içinde farklı iş kurma olasılığına sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,563, $p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı olmayanların katılma düzeyi ($x=2,83$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %30 olanların katılma düzeyi ($x=2,80$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %50 olanların katılma düzeyi ($x=2,79$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60 olanların katılma düzeyi ($x=2,59$) iken mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60'tan fazla olanların katılma düzeyi ($x=2,47$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; mezun olduktan sonra bir yıl içinde farklı iş kurma olasılığına sahip kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,278, $p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı olmayanların katılma düzeyi ($x=3,12$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %30 olanların katılma düzeyi ($x=3,13$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %50 olanların katılma düzeyi ($x=3,12$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60 olanların katılma düzeyi ($x=3,60$) iken mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60'tan fazla olanların katılma düzeyi ($x=2,87$)dir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda, başarı ihtiyacı düzeyinden farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, mezuniyetten sonra bir yıl içinde kendi işini kurma ihtimali %60 olanların başarı ihtiyacı düzeyi anlamlı derecede daha yüksektir (f: 3,132, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı olmayanların katılma düzeyi ($x=3,42$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %30 olanların katılma düzeyi ($x=3,66$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %50 olanların katılma düzeyi ($x=3,46$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60 olanların katılma düzeyi ($x=3,49$) iken mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60'tan fazla olanların katılma düzeyi ($x=3,89$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; mezun olduktan sonra bir yıl içinde farklı iş kurma olasılığına sahip kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,266, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı olmayanların katılma düzeyi ($x=3,37$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %30 olanların katılma düzeyi ($x=3,15$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %50 olanların katılma düzeyi ($x=3,37$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60 olanların katılma düzeyi ($x=2,90$) iken mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60'tan fazla olanların katılma düzeyi ($x=3,33$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; mezun olduktan sonra bir yıl içinde farklı iş kurma olasılığına sahip kişiler arasında içsel kontrol odağı boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,512, $p>0,05$).

Kendine güven boyutuna mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı olmayanların katılma düzeyi ($x=3,20$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %30 olanların katılma düzeyi ($x=2,88$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %50 olanların katılma düzeyi ($x=3,22$), mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60 olanların katılma düzeyi ($x=3,17$) iken mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı %60'tan fazla olanların katılma düzeyi ($x=3,44$)tür. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; mezun olduktan sonra bir yıl içinde farklı iş kurma olasılığına sahip kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,510, $p>0,05$).

Bulgular sonucunda, başarı ihtiyacı düzeyinden farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, mezuniyetten sonra bir yıl içinde kendi işini kurma ihtimali %60 olanların başarı ihtiyacı düzeyi anlamlı derecede daha yüksektir.

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin mezun olduktan sonra bir yıl içinde iş kurma olasılığı değişkeni açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H12) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 24. İş Fikri Varlığına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	P	Fark
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Evet	66	3,78	0,643	1,986	0,14	
	Hayır	62	3,89	0,794			
	Olmasını İsterdim	32	3,62	0,716			
Riske Girme Eğilimi	Evet	66	2,71	0,822	0,178	0,837	
	Hayır	62	2,72	0,934			
	Olmasını İsterdim	32	2,8	0,695			
Başarı İhtiyacı	Evet	66	2,93	0,772	10,3	0,000*	2-1,3
	Hayır	62	3,49	0,934			
	Olmasını İsterdim	32	3,08	0,95			
Yenilik	Evet	66	3,64	0,95	1,592	0,206	
	Hayır	62	3,58	1,069			
	Olmasını İsterdim	32	3,3	1,037			
İşsel Kontrol Odağı	Evet	66	3,56	0,881	9,387	0,000*	1-2,3
	Hayır	62	2,95	1,238			
	Olmasını İsterdim	32	2,99	0,948			
Kendine Güven	Evet	66	3,26	0,87	2,387	0,094	
	Hayır	62	2,95	1,298			
	Olmasını İsterdim	32	3,28	1,09			

Belirsizliğe karşı tolerans boyutuna iş fikri olanların katılma düzeyi ($x=3,78$), iş fikri olmayanların olanların katılma düzeyi ($x=3,89$), iş fikri olmasını isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,62$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı iş fikrine sahip kişiler arasında belirsizliğe karşı tolerans boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,986, $p>0,05$).

Riske girme eğilimi boyutuna iş fikri olanların katılma düzeyi ($x=2,71$), iş fikri olmayanların olanların katılma düzeyi ($x=2,72$), iş fikri olmasını isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,80$)dir. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı iş fikrine sahip kişiler arasında riske girme eğilimi boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 0,178, $p>0,05$).

Başarı ihtiyacı boyutuna iş fikri olanların katılma düzeyi ($x=2,93$), iş fikri olmayanların olanların katılma düzeyi ($x=3,49$), iş fikri olmasını isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,08$)dir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda Başarı İhtiyacı düzeyinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, bir fikri olmayanların başarı ihtiyacı düzeyi daha yüksektir (f:10,298, $p<0,05$).

Yenilik boyutuna iş fikri olanların katılma düzeyi ($x=3,64$), iş fikri olmayanların olanların katılma düzeyi ($x=3,58$) iken iş fikri olmasını isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,30$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı iş fikrine sahip kişiler arasında yenilik boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 1,592, $p>0,05$).

İçsel kontrol odağı boyutuna iş fikri olanların katılma düzeyi ($x=3,56$), iş fikri olmayanların olanların katılma düzeyi ($x=2,95$) iken iş fikri olmasını isteyenlerin katılma düzeyi ($x=2,99$)dur. Uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda içsel kontrol odağı düzeyinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, fikri olanların içsel kontrol odağı düzeyi daha yüksektir (f: 9,387, $p<0,05$).

Kendine güven boyutuna iş fikri olanların katılma düzeyi ($x=3,26$), iş fikri olmayanların olanların katılma düzeyi ($x=2,95$) iken iş fikri olmasını isteyenlerin katılma düzeyi ($x=3,28$)dur. Uygulanan tekyönlü varyans analizi sonucunda; farklı iş fikrine sahip kişiler arasında kendine güven boyutuna katılma düzeyi bakımından anlamlı farklılık yoktur (f: 2,387, $p>0,05$).

Bulgular sonucunda başarı ihtiyacı ve içsel kontrol odağı düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre, bir fikri olmayanların başarı ihtiyacı düzeyi daha yüksek iken, fikri olanların içsel kontrol odağı düzeyi daha yüksektir.

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin iş fikri varlığı açısından girişimci kişilik özelliklerinde farklılıklar olduğunu belirten (H13) hipotez kısmen kabul edilmiştir.

SONUÇ

Girişimcilik, kişinin içinde bulunmuş olduğu durum doğrultusunda, oluşmuş fırsatları görerek, bu fırsatlar doğrultusunda tanımlaması, kullanılacak gerekli kaynaklar tespit edilerek gereken kaynakların temin edilmesidir.

Rekabet ortamında gerçekleştirilecek olan girişim hamleleri için, dikkatli planlı, programlı şekilde yaklaşım gösterilerek, olumsuz durumlar hesap dahilinde tutularak atılacak adımlar atılmalıdır.

Girişimcilik belli bir ürünün yeniden yapılandırılarak, yeni versiyon ve yeni lansmanlarla piyasaya sürülmesi aşamalarını kapsadığı gibi, ar-ge ve iş geliştirme süreçlerinin devamlılığı halinde de olabilmektedir.

Her iş kolunda faaliyet ve faaliyet sektöründe olduğu gibi girişimcilik için seçilecek sektör ve alanda da çeşitli olumsuz süreçlerden geçileceği unutulmamalıdır.

Bağımsız bir çalışma ortamına sahip olmanın yanında, girişimcilik için seçilecek sektörün, her zaman için risk unsurunu barındırdığı, stresli ve yoğun talep işlem baskısı olabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Girişimcilik için, dikkatli ve planlı yapılacak bir iş planına sahip olmak, iş fırsatları değerlendirilerek, toplumun ihtiyaçlarını görebilen ve bu iş sistemine hitap edebilen, artıları yanında iş sürecinin eksileri ve eksikliklerine de göğüs gerebilen bireyler gerekmektedir.

Bireyin girişimci olabilmesini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Çevresel, bireysel, firma yaklaşımı şeklinde sınıflandırılan bu etkenlerin en önemlisi de sosyo demografik özellikler, duygu ve cesaretin ortaya çıkması etkili olacaktır.

Bireyin aile yapısı ve içinde bulunduğu ortam, girişimcilik için bazı fırsatların önceden sezinlenmesi ve hızlı hareket edilmesi için öncelikli etkenlerdir. Bunlarla birlikte bu faktörlerin birçoğu olsa da, girişimcilik için bazı koşulların teşvik edilmesi de büyük bir önem taşımaktadır.

Tez çalışmamızın ikinci bölümünde yer alan uygulama kısmında, elde edilen sonuçlar ve ulaşılan sonuçlar şu şekilde sıralanabilir.

-Araştırmamıza katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu, bayanlardan oluşmaktadır. Yaş ortalaması olarak bakıldığında, büyük bir çoğunluk, 21-25 yaş aralığındadır. Kardeş sayısı olarak bakıldığında, büyük bir çoğunluğunun 4 çocuk ve üzeri bireylerden oluştuğu görülmektedir.

-İkamet olarak büyük bir çoğunluğunun ilçe de ve ailesi ile yaşayan bireylerden oluştuğu görülmektedir.

- Araştırmamıza katılan öğrencilerden %32'lik bir kısmının babasının çalışmadığı ve %29'luk kısmını babasının kendisine ait iş yerinde çalıştığı, %88,2'sinin annesinin ev hanımı olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden %76,3'lük kısmının daha önce girişimci faaliyette bulunmadığı, %23,7'lik kısmının girişimcilik faaliyetinde bulunduğu gözlemlenmiştir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden %60'lık bir kesiminin kendi işini kurmak konusunda istekli olduğu, yaklaşık %30'luk bir kısmının bu konuda kararsız olduğu ve %13'lük bir kesiminin de girişimcilik konusunda olumsuz düşünceye sahip olduğu gözlemlenmiştir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden, kendi işini kurmayı düşünen kesimden, yaklaşık olarak yarısı kişisel birikimlerini kendi işlerini kurmak için kullanacakları sonucuna varılmıştır.

-Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden, kendi işini kurmak istemeyenlerin ağırlıklı olarak çalışmak istedikleri sektörü, kamu sektörü olarak belirttikleri görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerin, girişimcilik açısından değerlendirilmesinde, mezuniyetten sonra bir yıl içerisinde iş kurma olasılığı belirli oranlar dahilinde değerlendirilip %79 oranında girişimcilik açısından uyumlu olduğu gözlemlenmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden kendilerine ait bir iş fikri olup olmadığı konusu değerlendirildiğinde, %40'lık bir oranda bu konuyla ilgili bir fikrinin

Olmadığını belirtmişlerdir. %60'lık kısmı ise kendisine ait bir iş fikrine sahip olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimcilik eğilimi düzeylerine ilişkin bulgularda, belirsizliğe karşı yüksek toleranslı oldukları, yüksek oranda kendilerine güven duyguları olduğu, yenilik açısından yüksek düzeyde riske girme eğilimi olarak da büyük bir bölümün risk alabilecek özellikte olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikler bakımından algılama farklılıkları olup olmadığı konusu açıklığa kavuşturmak için, t testi ve tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Yenilik ve kendine güven boyutlarına göre erkeklerin daha yüksek düzeyde anlamlı verilere sahip olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, bekar öğrencilerin kendine güven boyutunda katılma düzeyleri anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir. Bekar öğrenciler evli öğrencilere göre daha çok kendine güven duygusu olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarına ilişkin girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmama durumları arasındaki t testi bulgularına göre, başarı ihtiyacı doğrultusunda, içsel kontrol odağı ile uyumlu olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, farklılığı ortaya koymak için yapılan analizler sonucunda, 2 kardeşe sahip olan öğrencilerin, belirsizliğe karşı tolerans ve yenilik boyutlarına göre, 1, 3, ve 4 kardeşe sahip olanlardan daha yüksek olup, içsel kontrol odağı boyutu için daha düşük olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, aile içerisinde yaşça büyük olan öğrencilerin, diğer inceleme boyutlarına göre girişimci olma olasılığı daha yüksek seviyede olduğu, yaşça orta sıralarda bulunan öğrencilerin riske girme

Eğiliminin diğer inceleme boyutlarında bulunan yaşça küçük ve yaşça büyük öğrencilere göre daha düşük olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, ikamet durumuna göre yapılan analizler sonucunda, köyde yaşayan öğrencilerin, belirsizliğe karşı tolerans, başarı ihtiyacı boyutlarına göre, il, ilçe, kasabada yaşayanlara göre daha küçük olduğu görülmektedir. Yani köyde yaşayan öğrenciler başarıma dürtüsünün olmadığı ve belirsizlikten kaçındıkları görülmektedir. Kasabada yaşayan öğrencilerin kontrol odak düzeylerinin diğer inceleme boyutlarına göre daha düşük olduğu görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, babası çalışmayan öğrencilerin, riskten daha çok uzak durduğu ve kendine güven duygularının daha az olduğu görülmektedir. Bunun yanında başarı ihtiyacı duygusunun da güçlendiği görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmama değişkeni açısından değerlendirildiğinde, kullanılan t testi ve Anova testleri doğrultusunda, daha öncesinde girişimcilik faaliyetinde bulunan öğrenci kitlesinde başarı ihtiyacının azaldığı, kontrol odağının güçlendiği görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, kendi işini kurma isteği değişkeni açısından değerlendirildiğinde, kullanılan t testi ve Anova testleri doğrultusunda, kendi işini kurmak istemeyen öğrencilerin başarıma duygusunu istedikleri ama riskler dolayısıyla bunu göze alamadıkları sonucuna varıldığı görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, kendi işini kurmada kullanılacak fon değişkeni açısından değerlendirildiğinde, risk alıp, ticari kredi ve birkaç ortakla iş kurmak yerine aile ve akrabadan fon sağlamaya daha yatkın oldukları görülmektedir.

- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, çalışılmak istenen sektör değişkeni açısından değerlendirildiğinde, kamu sektöründe çalışmanın özel sektörde çalışmaya göre daha çok talep edildiği görülmektedir.
- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, mezun olduktan sonra 1 yıl içerisinde iş kurma olasılığı değişkeni açısından değerlendirildiğinde, risk alıp, iş kurmak isteyenlerin %60 oranında yüksek bir oran olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. Yüksek başarı oranına sahip olan öğrencilerin mezuniyet sonra 1 yıl içerisinde iş kurmaya daha yatkın olduğu görülmektedir.
- Araştırmamızda incelemiş olduğumuz öğrencilerden girişimci kişilik özellikleri boyutlarında demografik özellikleri bakımından değerlendirilmesinde, iş kurma fikri varlığı değişkeni açısından değerlendirildiğinde, başarı ihtiyaı yüksek olan iş fikri olmayan öğrencilerin kamu ve özel sektörde çalışmasının uygun olduğu, belirli bir iş fikrine sahip olan öğrencilerin da süreci kontrollü Şekilde yönetecekleri kanısı, görülmektedir.

KAYNAKLAR

- Arıkan, S., (2002), Girişimcilik, Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Arıkan, S., (2004), Girişimcilik, Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular, 2.Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Aytaç, Ö., İlhan, S., (2007), Girişimcilik ve Girişimci Kültür: Sosyolojik Bir Perspektif, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:18, S:101-120, Konya.
- Başol, O., (2010), “Girişimci Kadın Ve Erkeklerin Başarı Algısındaki Farklılıklar: Küçük Ölçekli İşletmelerde Bursa İli Örneği”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Betz, F., (2003), Managing Technological Innovation: John Wiley&Sons, 2nd Edition, New Jersey.
- Çelik, A., Akgemci, T., (1998), Girişimcilik ve Kobiler, Nobel Yayın Dağıtım Ankara.
- Çetin, C., (1996), Yeniden Yapılanma, Girişimcilik, Küçük ve Orta Boy işletmeler ve Bunların Özendirilmesi, Der Yayınları, İstanbul.
- Dinçer, Ö. ve Fidan, Y., (2003), İşletme Yönetimine Giriş, Beta Yayınları 6.Basım, İstanbul
- Doğramacı, B., (2006), “Kadınları Girişimci Olmaya Yönelten Nedenler ve Giresun Örneği”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Güne, S., (2008), Girişimcilik-Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular, Genişletilmiş 3.Baskı, Siyasal Kitabevi, , s.67, Ankara.
- Hisrich R. D., Peters, M. P., (1998), Entrepreneurship (4th Ed.). Boston, New York.
- İbicioğlu, H. vd. (2009). “Girişimci Özellikler ve Girişimcilik Türü Tercihi Üzerine Ebeveyn Etkisi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Araştırması.” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, 12(1-2): 521-538.
- İraz, R., (2005), Yaratıcılık ve Yenilik Bağlamında Girişimcilik ve KOBİ’ler, Çizgi Kitabevi, Konya.
- İşcan, Ö. F., Kaygın, E., (2011), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma” Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15 (2): 443-462.
- Karabulut, A. T., (2009), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini ve Eğilimlerini Belirleme” Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 26(1): 331-356.

- Marangoz, M., (2012), “Öğrencilerin Motivasyonel Değerlerinin Girişimcilik Niyetleri Üzerine Etkisi ve Bir Uygulama” Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 23(3): 85-103.
- Mehmet, Ö., (2009), Fonksiyonları Açısından İşletme ve Girişimcilik, Beta Yayınları, İstanbul.
- Michael E. G., (2008), Girişimcilik Tutkusu, Çev.Tayfur Keskin, Sistem Yayıncılık, s.25,26, İstanbul.
- Müftüoğlu, T., (1991), ”Türkiye’de Küçük ve Orta Ölçekli işletmeler ve Girişimcilik Olgusu”, Küçük ve Orta Ölçekli sanayi işletmelerinin Sorunları Uluslar arası Sempozyumu, İstanbul
- Naktiyok, A. , Timüroğlu, M. K., (2003), Yönetim, 1.Basım, Papatya Yayıncılık, s.127. İstanbul..
- Nalan, Y. M., (1994), Almanya’da Kobiler İçin Girişimcilik ve teşvik programlarına Önsöz, Ankara.
- Öztürk, İ., (2008), Girişimcilik Raporu, İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Yayınları, İstanbul.
- Örücü, E., Kılıç, R., Özer, Y., (2007), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinde Ailesel Faktörlerin Etkisi” Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 2(2): 27-47.
- Patır, S., Karahan, M., (2010), “Girişimcilik Eğitimi ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Profillerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması” İşletme ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 1(2):27-44.
- Sciascia, S., De Vita, R., (2004), The Development of Entrepreneurship Research Liuc Papers, Serie Economiazziendale. 146 (19).
- Şener, S., (2005), Türkiye Ekonomisinde İkinci Dönem Liberal İktisat Politikaları. Yönetim Bilimleri Dergisi, 3 (1), 141-148.
- Şenocak, B. (1992), “2000’li Yılların Girişimcilik Modeli” 3. İzmir İktisat Kongresi, (181-186),.
- Timmons, J. A., (2004), New venture Creation,Entrepreneurship in the 1990s, McGraw Hill, Boston.
- Titiz, T., (1999), Genç Girişimcilere Öneriler, İnkılâp Kitabevi, İstanbul
- Tosunoğlu, B. T., (2003), Girişimcilik ve Türkiye’nin Ekonomik Gelişme Sürecinde Girişimciliğin Yeri. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Yılmaz, B. S., Günel, Ö. D., (2011), “Üniversite Eğitimi ve Girişimcilik: Bireyleri Girişimciliğe Yönlendiren Etkenler” Akademik Bakış Dergisi, Sayı 26: 1-20.

Yılmaz, E., Sünbül, A. M., (2009), “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi ” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (21), 196-203.

Zeynel, D., (2000), 2000’li Yıllarda Yönetim, 1. Basım, Alfa Kitabevi, İstanbul.

Zhao, F., (2005), ”Exploring the Synergy Between Entrepreneurship and innovation”, International Journal of Entrepreneurial Behaviour&Research, Vol:11, No.1,25-41.

ÖZGEÇMİŞ

KİMLİK BİLGİLERİ

Adı Soyadı : Gülgün BİRİNKULU
Doğum Yeri : MUĞLA
Doğum Tarihi : 22.09.1977
Elektronik posta :birinkulu@hotmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lise : Muğla Turgut Reis Lisesi
Lisans : Ege Üniversitesi/Ziraat Fakültesi
Yüksek Lisans :
Doktora :
Yabancı Dil ve Düzeyi :

İŞ DENEYİMİ : Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumu/Yurt
Müdürü

ARAŞTIRMA ALANLARI :

TEZDEN ÜRETİLEN TEBLİĞ VE YAYINLAR: